ŘEŠENÍ DZES 5 – EROZE v roce 2019

Seminář pro zemědělce

Most 28.2.2019

Struktura přednášky

- DZES 4 (rekapitulace)
- Metodické vysvětlení DZES 5:
  a. Základní vysvětlení pojmů
  b. Zjištění problematických DPB dotčených erozí
     (= vyžadujících půdoochrannou technologii)
  c. Přehled půdoochranných technologií
- Praktická podpora LPIS

Eroze od roku 2019
shrnutí stavu

- Pro dotace je rozhodující plnění podmínek DZES 4 a DZES 5
- Stávající DZES 4 zůstává **zachován** jako samostatná a nezávislá podmínka na řešení eroze dle DZES 5
- DZES 5 v původní podobě dobíhá pro ozimy zaseté v II. pololetí 2018
- Nový DZES 5 bude uplatněn na jařiny zaseté/zasázené v roce 2019

Předřazení – eroze u pozemků nad 4 stupně (viz DPB s kódem 4+ na výpisu č.2)

1. Na DPB se sklonitostí nad 4° musí po sklizni plodiny dojít k **založení porostu ozimé plodiny nebo víceleté pícniny**.
2. Pokud k založení porostu nedojde, musí být provedeno některé z těchto opatření:
   - **ponechání strniště** sklizené plodiny až do založení porostu následné jarní plodiny, nebo
   - **podmítnutí strniště** sklizené plodiny a jeho ponechání bez orby až do založení porostu následné jarní plodiny, nebo
   - **ponechání půdy po pásovém zpracování** do založení porostu následné jarní plodiny, nebo
   - **založení porostu meziplodiny** nejpozději do 20. září a zachování souvislého porostu meziplodiny nejméně do 31. října, nebo
   - **zapravení tuhých statkových hnojiv**, s výjimkou hnojiv z chovu drůbeže, nebo kompostu v minimální dávce 25 tun na hektar.
   - **zapravení rostlinných zbytků,** například slámy – v tomto případě není stanovena minimální dávka.

Kde naleznu DPB s kódem 4+ ?

Tisky spouštíte v LPIS nad mapou. Vždy máte možnost přepnout mezi zobrazením tisků podle DPB a podle zem. parcel (pojmenovaných DPB).

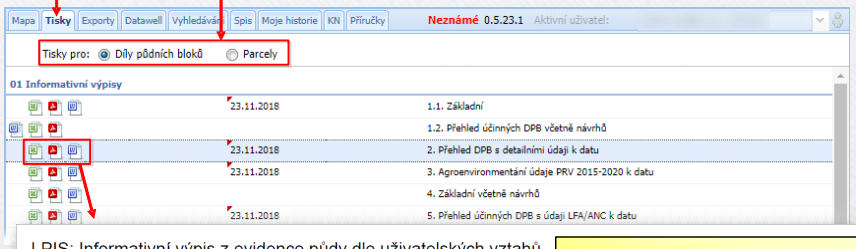

LPIS: Informativní výpis z evidence půdy dle uživatelských vztahů

Druh výpisu: **Detailní přehled DPB k datu 23.11.2018**
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Evidované údaje o uživateli:

Registrační číslo:
Obchodní jméno:
Příjmení a jméno:
Adresa:
Jednotný identifikátor pro dotace:
IČ:

Tisk č. 2 shrnuje základní informace o DPB/zem. parcelách. Ve sloupci P najdete kód 4+, který označuje DPB se sklonitostí nad 4°.

Evidované údaje o DPB:

Poř. č.	Čtverec	Kód DPB	Katastrální území	Vým. [ha]	Vým. bez KP	Kul.	EKO	PO OD	EZ OD	Typ LFA/ ANC	Výměra LFA/ ANC	Typ ZCHÚ	Vým. ZCHÚ	Vým. ECT	Kód eroz. ohroz. dle GAEC	ZOD	AEKO	Sklonitost [°]	Vzdál. od vody [m]	Meliorace	Apl. pásmo	Obvod [m]
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
1	690-0990	0001/2	Vlastibořice	0,33	0,33	R	KONV							0,33	A1,4+	ano		4,16	110,66	ne	III a.	314,44
2	690-0990	0001/3	Vlastibořice	1,64	1,64	R	KONV							0,32	A1	ano		3,07	112,29	ano	II.	520,49
3	690-0990	0004/6	Vlastibořice	0,65	0,65	R	KONV							0,00	A1	ano		3,42	190,52	ano	II.	497,83
4	690-0990	0006/1	Vlastibořice	20,38	20,38	R	KONV							5,35	B2,4+	ano		4,03	60,45	ano	II.	2807,63
5	690-0990	0006/2	Vlastibořice	1,54	1,54	T	KONV							1,04	A1	ano	ZAKL	5,01	204,52	ano	-	774,10
6	690-0990	0007/1	Vlastibořice	4,27	4,27	R	KONV							1,06	A1	ano		3,90	147,95	ano	II.	955,15
7	690-0990		Vlastibořice	2,76	2,76	R	KONV								A1	ano		3,13	65,18	ne	II.	723,49
					0,79	T	KONV											3,38	136,34	ano	-	

Základní mantinely řešení eroze 2019+

Eroze do 2018 – dosavadní řešení

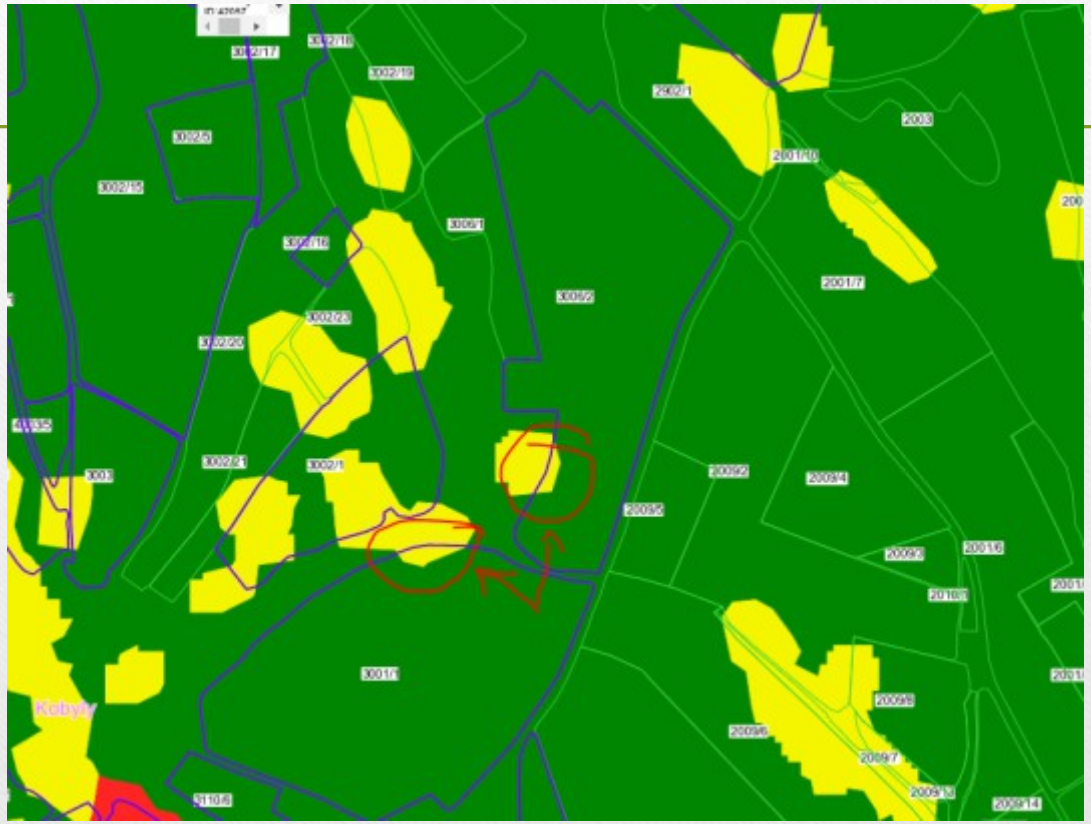

Hlavní problém = nesmyslně malé plochy s rizikem v rámci DPB = nutnost přijímat nesmyslná půdoochranná opatření na zlomku DPB

Primární klasifikace je na DPB, ale lze aplikovat i na tzv. „souvislou plochu plodiny“

Eroze 2019+ – nové řešení

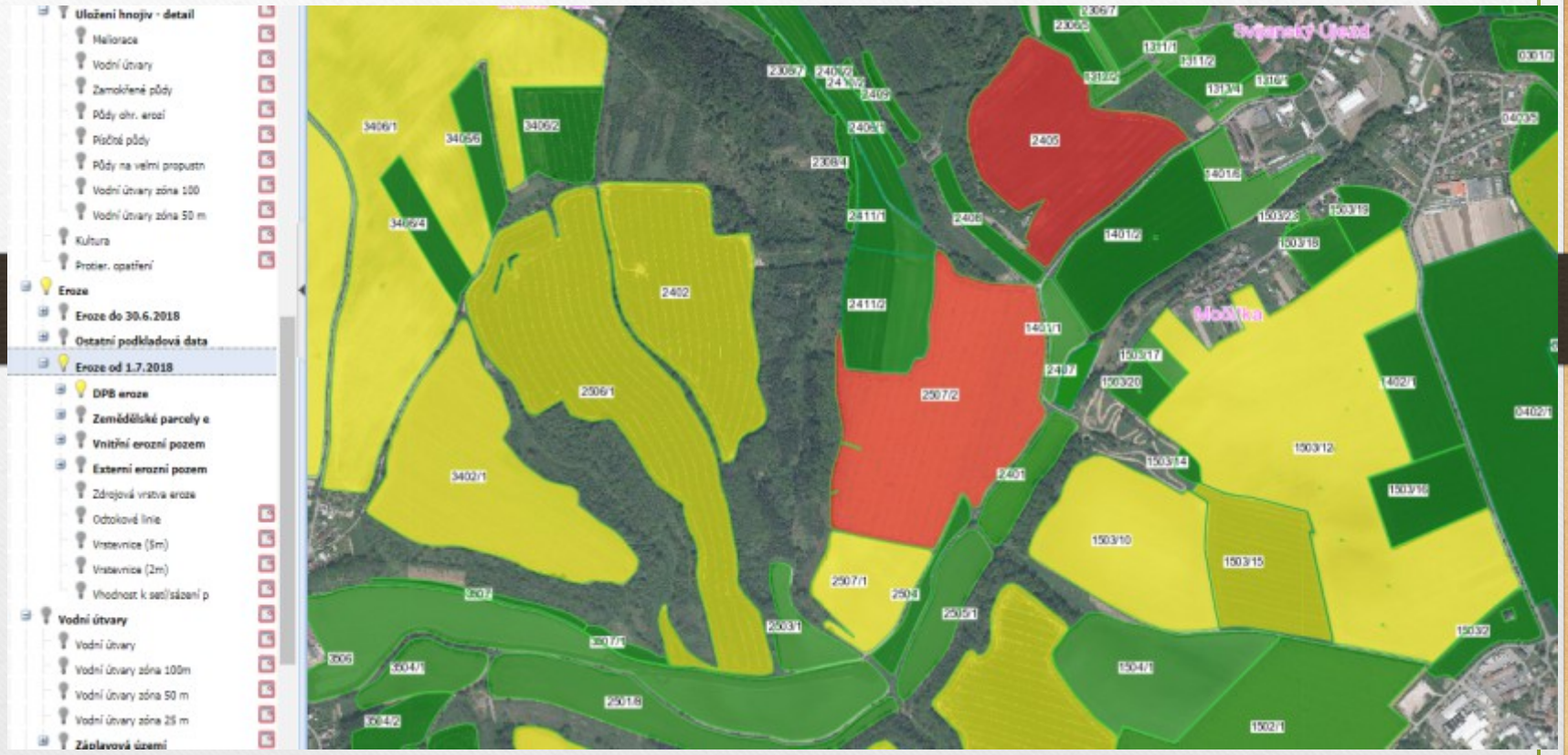

Eroze 2019+ – nové řešení

Zdrojová vrstva z níž vychází řešení Eroze 2019+

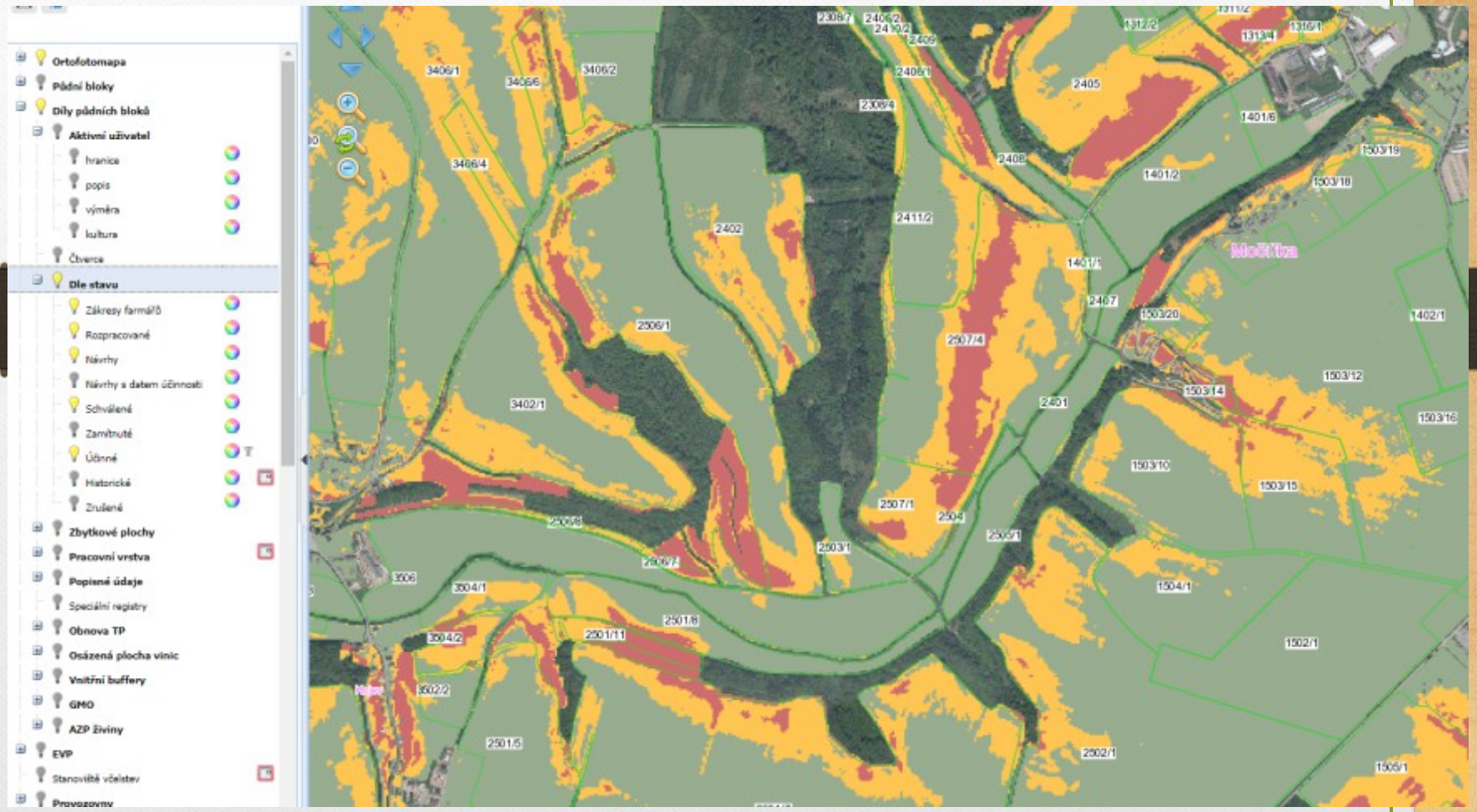

Souvislá plocha plodiny a klasifikace plodin

Klasifikace plodin:

- plodiny s nízkou ochrannou funkcí (NOF) = dříve širokořádkové plodiny – kukuřice, brambory, řepa, bob, sója, slunečnice, čirok
- plodiny se střední ochrannou funkcí (SOF) = řepka, ostatní obiloviny
- plodiny s nedefinou ochrannou funkcí (VOF)= ostatní plodiny

Souvislá plocha plodiny:

- plocha osetá/osázená plodinou, která je oddělena od další takové plochy jinou plodinou s vyšší ochrannou funkcí - **oddělení je minimálně 22 m široké =** je-li oddělení mezi plodinami o menší šířce než 22 m, **pak se plocha plodin ze stejné skupiny plodin sčítá.** Při realizaci oddělení plodin na poli je proto vhodné oddělovat pásem širším než 22 m, **zpravidla násobek šíře sečky, tj. 24 metrů**
- **POZOR k oddělení plodin se stejnou ochrannou funkcí je nezbytné použít plodiny vhodné pro ochranné pásy na SEO, respektive na MEO – tj. shodný princip pro vhodnost plodin na pásech a obsevech**
- posuzuje se VŽDY v rámci 1 DPB

Souvislá plocha plodiny a klasifikace plodin

- **POZOR k oddělení plodin se stejnou ochrannou funkcí je nezbytné použít plodiny vhodné pro ochranné pásy na SEO, respektive na MEO – tj. shodný princip pro vhodnost plodin na pásech a obsevech**
- posuzuje se VŽDY v rámci 1 DPB.

Stažení číselníku plodin s klasifikací eroze

Číselníky plodin spustíte v LPIS na záložce Exporty > Dotace.

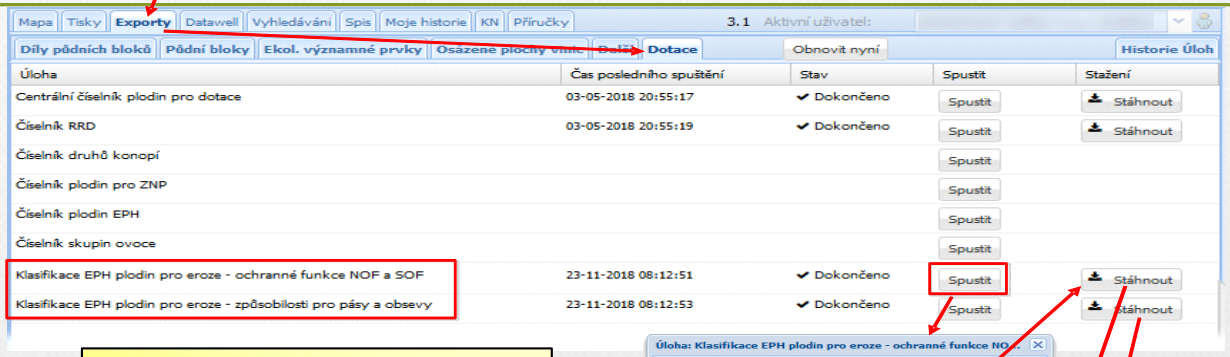

Číselník obsahuje seznam plodin zařazených do kategorie NOF a SOF.

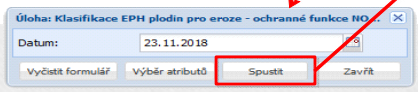

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	ID_SK	NAZEV_SKUPINA	ID_TYP_PL	NAZEV	PLATNOSTPLODIN	PLATNOSTPLOD	OCHRANNA_FUNKCE	PLATNOST_OD
2	0	Nedefinováno	451	Úhor bez porostu	2000-01-01		NOF	2018-01-01
3	1	Brambory a jiné okopaniny	420	Brambory konzumní	2000-01-01		NOF	2018-01-01
4	1	Brambory a jiné okopaniny	430	Brambory průmyslové	2000-01-01		NOF	2018-01-01
5	6	Obilniny	96	Ječmen jarní	2000-01-01		SOF	2018-01-01
6	6	Obilniny	97	Ječmen ozimý dvouřadý	2000-01-01		SOF	2018-01-01
7	6	Obilniny	98	Ječmen ozimý víceřadý	2000-01-01		SOF	2018-01-01

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	ID_SK	NAZEV_SKUPINA	ID_TYP_PL	NAZEV	PLATNOSTPLODIN	PLATNOSTPLO	ZPUSOBILOST_OBSEV_PAS_MEO	ZPUSOBILOST_OBSEV_PAS_SEO
2	0	Nedefinováno	474	Směs pro meziplodiny	2017-01-08		Ano	Ano
3	3	Jiné krmné plodiny	8	Bér	2000-01-01		Ano	Ano
4	3	Jiné krmné plodiny	14	Kapusta krmná	2000-01-01		Ano	Ano
5	3	Jiné krmné plodiny	113	Lesknice kanárská	2000-01-01		Ano	Ano
6	6	Obilniny	96	Ječmen jarní	2000-01-01		Ano	Ne
7	6	Obilniny	97	Ječmen ozimý dvouřadý	2000-01-01		Ano	Ne

Číselník obsahuje seznam plodin způsobilých pro POT typu obsev a ochranný pás.

Nesprávné oddělení plodin – příliš úzký pás

Příklad DPB osetého kukuřicí s vytvořenými pásy jarní pšenice o šířce 12 m => jednotlivé plochy kukuřice se pro účely eroze posuzují jako jedna souvislá plocha plodiny.

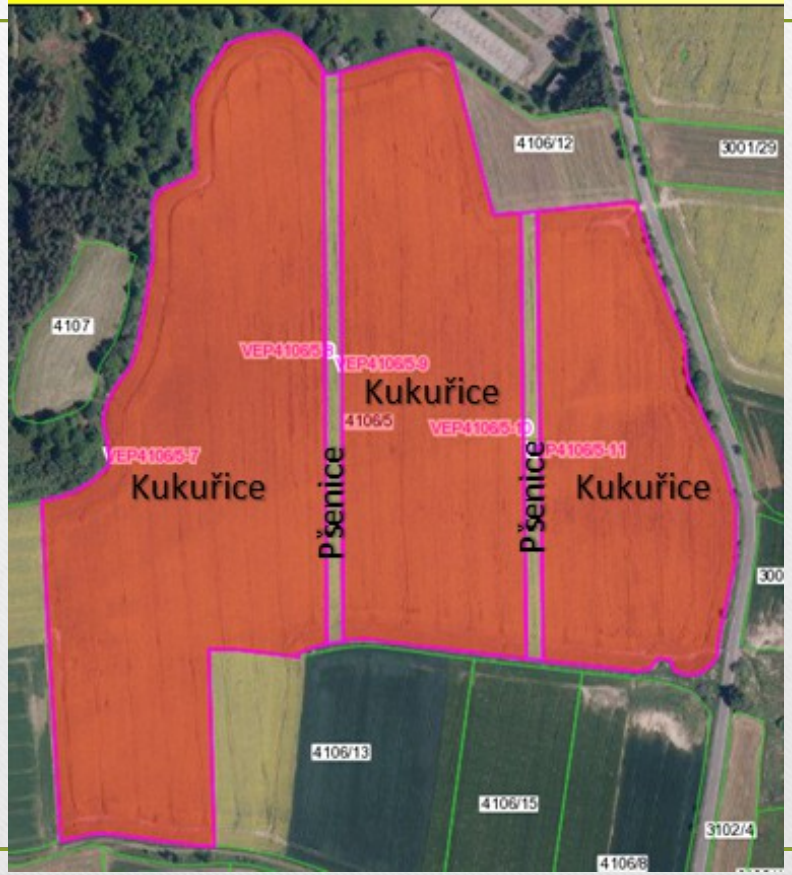

Správné oddělení plodin – optimální pás

Příklad DPB osetého kukuřicí s vytvořeným pásem jarní pšenice o šířce 24 m => jednotlivé plochy kukuřice se pro účely eroze posuzují jako dvě samostatné souvislé plochy plodiny.

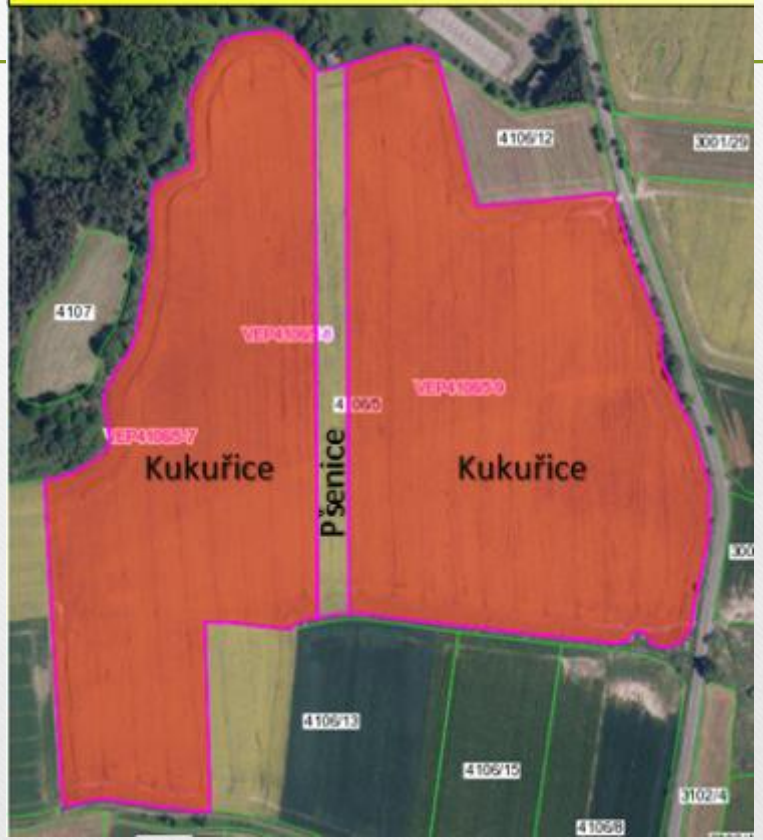

Nesprávné oddělení plodin – oddělení je tvořeno plodinou ze stejné kategorie EO

Příklad DPB osetého kukuřicí s vytvořeným pásem čiroku o šířce 24 m => jednotlivé plochy kukuřice a pás čiroku se pro účely eroze posuzují jako jedna souvislá plocha plodiny (plodiny skupiny NOF).

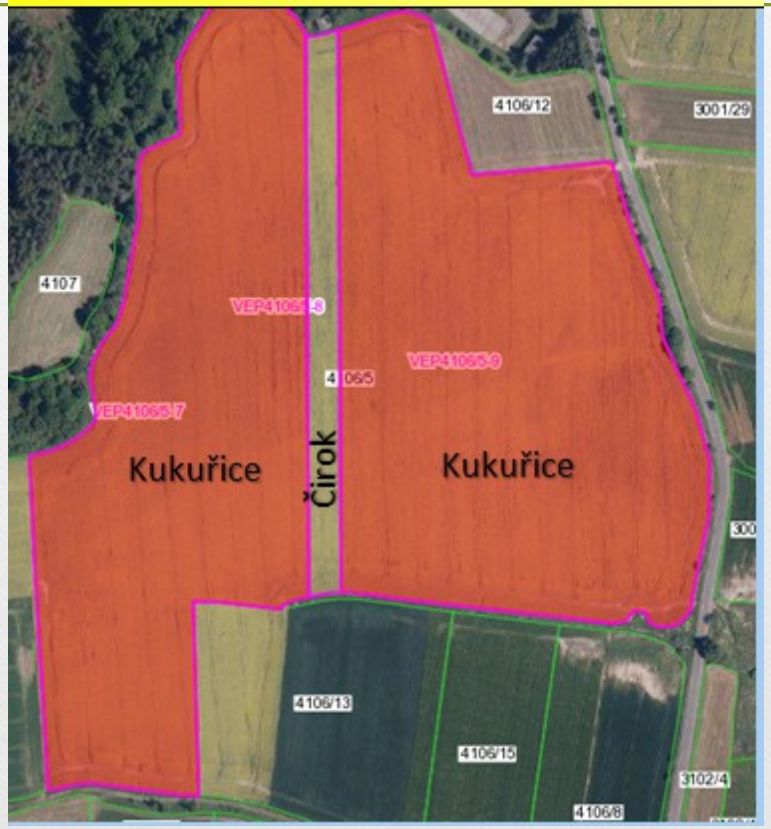

Primární klasifikace erozní ohroženosti

Velikost DPB	Přítomnost SEO a MEO
DPB do 2 ha	automaticky NEO
DPB 2 – 4 ha	souvislá plocha SEO nad 2 ha
	souvislá plocha SEO a MEO nad 2 ha
	souvislá plocha SEO a MEO pod 2 ha
DPB nad 4 ha	souvislá plocha SEO nad 2 ha NEBO
	součet ploch SEO v rámci DPB překračuje 50 % výměry DPB
	souvislá plocha SEO a MEO nad 2 ha NEBO
	součet ploch SEO a MEO v rámci DPB překračuje 50 % výměry DPB
	souvislá plocha SEO a MEO pod 2 ha A SOUČASNĚ
	součet ploch SEO a MEO v rámci DPB nepřekračuje 50 % výměry DPB

Tisky spouštíte v LPIS nad mapou. Vždy máte možnost přepnout mezi zobrazením tisků podle DPB a podle zem. parcel (pojmenovaných DPB).

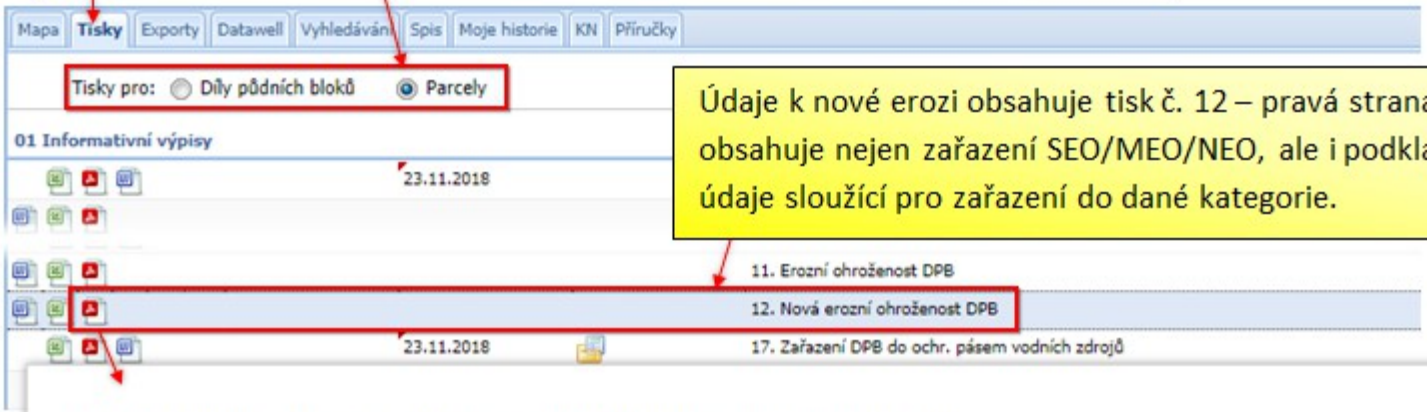

Údaje k nové erozi obsahuje tisk č. 12 – pravá strana tisku obsahuje nejen zařazení SEO/MEO/NEO, ale i podkladové údaje sloužící pro zařazení do dané kategorie.

LPIS: Informativní výpis z evidence půdy dle uživatelských vztahů

Druh výpisu: **Nová erozní ohroženost DPB**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Evidované údaje o uživateli:

Registrační číslo:	
Obchodní jméno:	
Příjmení a jméno:	
Adresa:	
Jednotný identifikátor pro dotace:	
IČ:	

Evidované údaje o DPB:

								Pro osevy v období 01.01.2018 - 31.12.2018					Faktorové údaje pro novou erozi						
Poř. č.	Parcely	Kód DPB	Kul.	Průměrná sklonitost [°]	Kategorie DPB z hlediska vhodnosti k použití PT setí/sázení po vrstevnici 1)	Největší délka odtokové linie [m]	Celková výměra DPB [ha]	Vým. silně ohrožené půdy [ha]	Vým. mírně ohrožené půdy [ha]	Výměra neohrožené půdy [ha]	Uplatňované opatření 2)	Specifické půdoochranné techn. MEO 3)	Suma výměry SEO [ha]	Suma výměry SEO+MEO [ha]	Maximální souvislá plocha SEO [ha]	Maximální souvislá plocha SEO+MEO [ha]	Suma výměry NEO [ha]	Maximální souvislá plocha NEO [ha]	Erozní ohrožení DPB („SEO“, „MEO“, nebo „NEO“)
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
9	Bahna	8213/4	R	6,51	-	78,23	1,94	0	0,59	1,35	B2,4+	P3,Z0,S0,V4,K,LOS,PK,F,ST	0,14 (7%)	1,53 (79%)	0,1	1,53	0,4 (21%)	0,36	NEO
39	Kamenec	0301/3	R	5,02	-	-	3,42	0	0	3,42	A1,4+	-	0,16 (5%)	1,17 (34%)	0,13	1,09	2,22 (66%)	2,22	NEO
90	Sad Albrechtice	9206/5	R	4,93	rizikové	72,4	12,95	0	1,73	11,22	B2,4+	P2,Z0,S0,V4,K,LOS,PK,F,ST	1,5 (12%)	7,71 (60%)	1,08	4,53	5,23 (40%)	5,21	MEO
160	Za Kovámou, Za Kovámou_souvrať	9202/1	R	5,47	rizikové	349,35	22,05	0	6,3	15,75	B2,4+	P3,Z0,S0,V4,K,LOS,PK,F,ST	3,66 (17%)	17,64 (80%)	2,04	12,54	4,26 (20%)	1,88	SEO

Zobrazení eroze na DPB = záložka NOVÁ EROZE

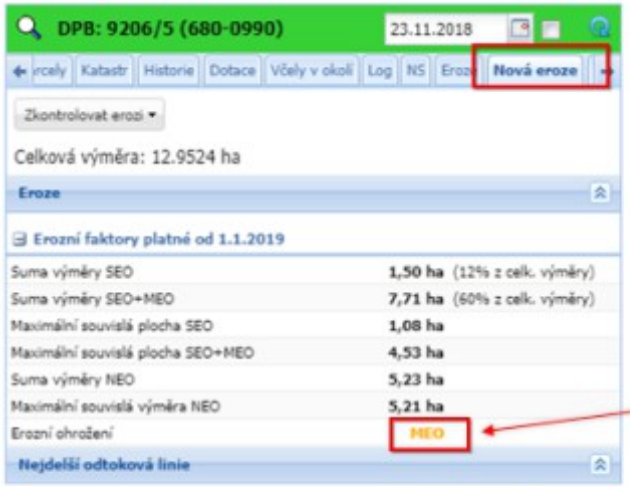

U DPB s výměrou nad 4 ha se ignoruje přítomnost SEO, neboť souvislá plocha SEO nepřekračuje 2 ha a SEO nepokrývá více jak 50 % výměry DPB. Naopak souvislá plocha SEO a MEO překračuje 2 ha a rovněž součet výměry SEO a MEO je více jak 50 % výměry DPB. DPB je zařazen jako MEO.

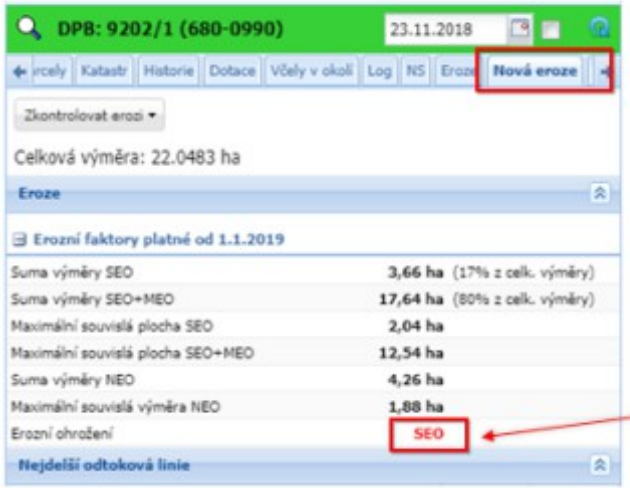

U DPB s výměrou nad 4 ha nelze ignorovat SEO, neboť souvislá plocha SEO překračuje 2 ha. DPB je zařazen jako SEO.

Zobrazení eroze v mapě

V mapě je klíčový uzel Životní prostředí/Eroze

- Přednastaveno zapnutí DPB Eroze
- Důležité – umět přepnout na Zdrojovou vrstvu eroze, event. odtokové linie

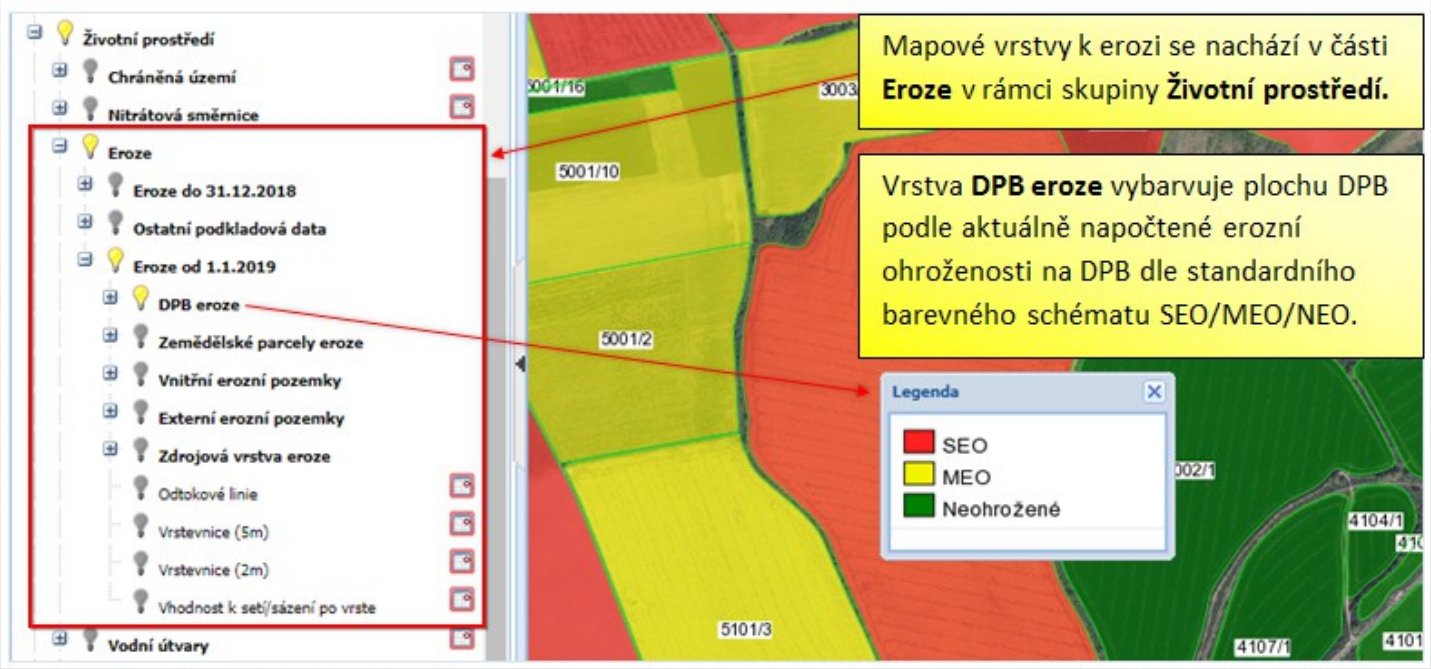

Zdrojová vrstva erozní ohroženosti

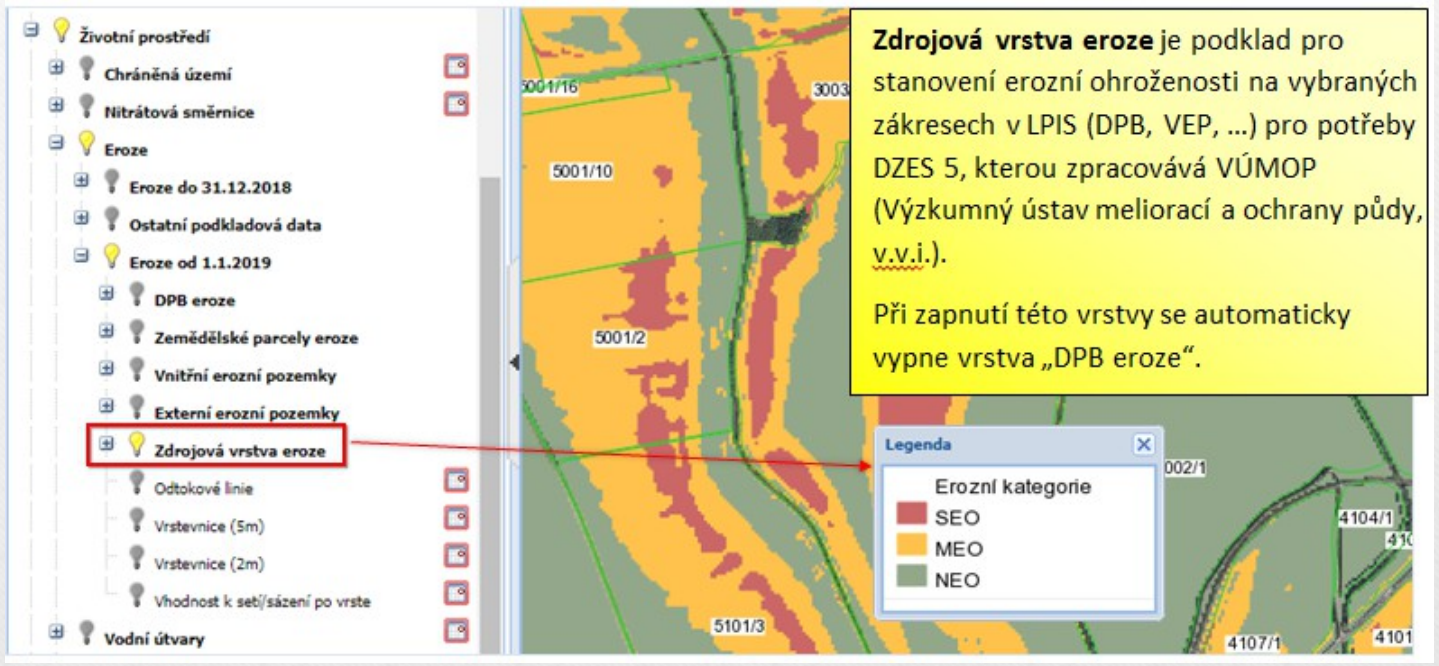

Zdrojová vrstva eroze je podklad pro stanovení erozní ohroženosti na vybraných zákresech v LPIS (DPB, VEP, …) pro potřeby DZES 5, kterou zpracovává VÚMOP (Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.).

Při zapnutí této vrstvy se automaticky vypne vrstva „DPB eroze“.

Základní posouzení dopadů na

	SEO	MEO
Plodiny s NOF	nelze pěstovat	lze pěstovat s POT
Plodiny se SOF	lze pěstovat s POT	lze pěstovat bez omezení
Plodiny s VOF	lze pěstovat bez omezení	lze pěstovat bez omezení

Z tabulky plynou tyto 3 situace:

1.Nemám žádný DPB označený jako SEO a pěstuji jen obiloviny a řepku, případně další plodiny, ale žádné plodiny s NOF – eroze se mě netýká.

2.Mám DPB označený jako SEO – pěstuji na něm obilí a řepku? Pokud ANO, eroze se mě týká a musím zvolit vhodné opatření k naplnění podmínek pěstování.

3.Mám DPB označený jako MEO – pěstuji na něm plodiny s NOF? Pokud ANO, eroze se mě týká a musím zvolit vhodné opatření k naplnění podmínek pěstování.

Základní rozdělení – technologie NEZÁVISLÉ x ZÁVISLÉ na způsobu pěstování

Půdoochranné technologie

Půdoochranné technologie		
Nezávislé na způsobu pěstování	**Závislé na způsobu pěstování – plodiny s NOF**	**Závislé na způsobu pěstování – plodiny se SOF**
Políčka do 2 ha	Pěstování v ochranné plodině nebo v rostlinných zbytcích	
Agrotechnické rozdělení DPB na více plodin	Aplikace organické hmoty	
Obsevy – políčka do 6 ha	Strip-till	
Ochranné pásy	Podrývání – cukrovka	Podrývání – řepka
Pěstování ve směru vrstevnic (pouze plodiny s NOF)	Odkameňování – brambory	
	Pěstování los – bob, sója	Pěstování s podsevem jetelovin, jetelotrav a trav

Plocha souvislé plodiny do 2 ha („políčka do 2 ha“)

- Platí pravidlo, že každá plocha souvislé plodiny s výměrou do 2 ha je klasifikována jako NEO (zelená) a nevztahují se na ní tedy žádná omezení v pěstování. Tento přístup je vhodné využít například pro záhumenková políčka brambor.
- pozor – toto platí za předpokladu, že plodina na zbytku DPB patří do jiné skupiny plodin nebo je oddělena min. 22 m pásem tvořeným plodinou z jiné skupiny plodiny.

Příklad rozdělení pole na neohroženou část s erozně ohr. plodinou a neohroženou část

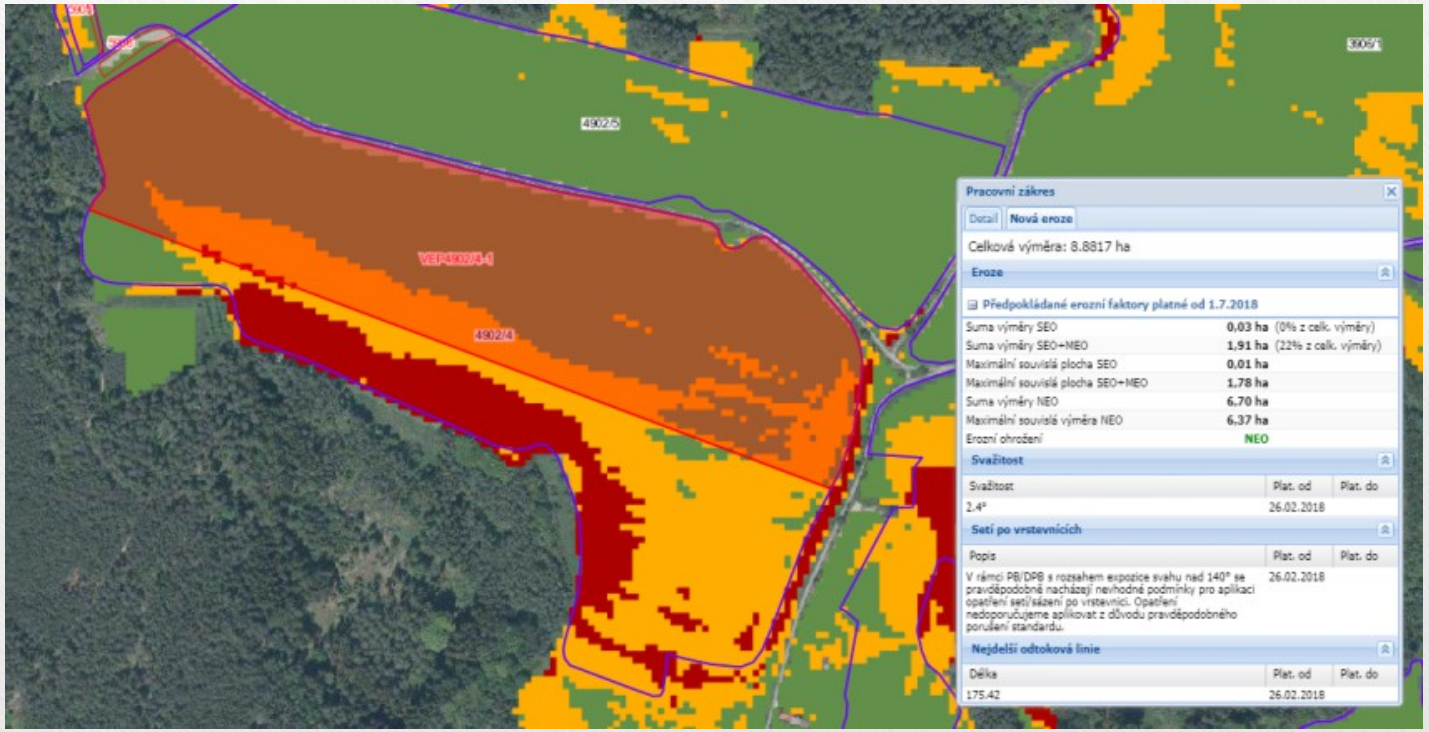

V horní části plocha spojité žluté je menší než 2 ha = je neohrožená = kukuřice bez omezení

Specifický příklad rozdělení pozemku – pás

Příklad z praxe: Na DPB s výchozí kategorií SEO je pěstována cukrovka a uprostřed je vytvořen 24 m pruh jarní pšenice. Na DPB byl zaorán hnůj v dávce 35 t/ha.

Obsev

- Realizace obsevu spočívá ve vytvoření plochy plodiny/plodin ze stejné skupiny **o velikosti max. 6 ha**, která je po celém svém obvodu obseta **min. 22 m širokým pásem.**
- V případě plodin se SOF musí být pás tvořen pícninami (jednoletými a/nebo víceletými) a/nebo travním porostem. V případě plodin s NOF může být pás kromě výše uvedeného tvořen i **ostatními obilninami a/nebo řepkou.**
- Konkrétní seznam plodin pro obsevové pásy lze nalézt v číselníku plodin v LPIS
- Za pás se u obou skupin plodin považuje i DPB stejného uživatele se zemědělskou kulturou T,G,U,J,L
- Pozor obsev nelze realizovat pomocí dotovaného biopásu !

Příklad z praxe:

Obrázek vlevo – Na DPB kategorie MEO se nachází dvě plochy kukuřice o velikosti 5,9 a 5,8 ha. Tyto plochy jsou obseté jarní pšenice. V nejužším místě má obsev šířku 24 m, v nejširším má šířku 60 m.

Obrázek vpravo – Na DPB kategorie MEO se nachází plocha brambor o velikosti 5,2 ha obsetá luskoobilnou směsí. Obsev má šířku 30 m.

POZOR NĚKDY OBSEV ZPŮSOBÍ NEČEKANĚ SPLNĚNÍ PODMÍNKY OCHRANNÉHO PÁSU

Ochranný pás

- Realizace OP spočívá ve vytvoření pásu o minimální šířce 22 m, který odděluje souvislou plochu plodiny se SOF nebo NOF tak, aby max. šířka této plochy plodiny nepřekročila 220 m.
- K určení správnosti max. šířky plodiny existuje jednoduché pravidlo – **stojím-li kdekoliv v porostu plodiny se SOF nebo NOF, pak k nejbližší hranici pásu/DPB s vyjmenovanou kulturou/hranici DPB musí být MAXIMÁLNĚ 110 m**.
- Plochu pásu je **doporučeno založit tak, aby protínala alespoň 70 % všech odtokových linií vyznačených v LPIS v rámci příslušné souvislé plochy plodiny =** není to povinné, ale doporučené *(uvést příklad proč)*
- Pravidla pro to jaké plodiny mohou tvořit ochranný pás, jsou stejná jako pro obsevové pásy (včetně možnosti využití sousedního DPB).
- Pásy musí **být zachovány s porostem dané plodiny nebo s ponechaným strništěm sklizené plodiny nebo s ponechanými rostlinnými zbytky** (dodržení minimálně 30% pokryvnosti půdy rostlinnými zbytky do doby sklizně plodin se SOF nebo dodržení minimálně 20% pokryvnosti půdy rostlinnými zbytky do doby sklizně plodin s NOF).

Příklad ochranného pásu - jednoduchý

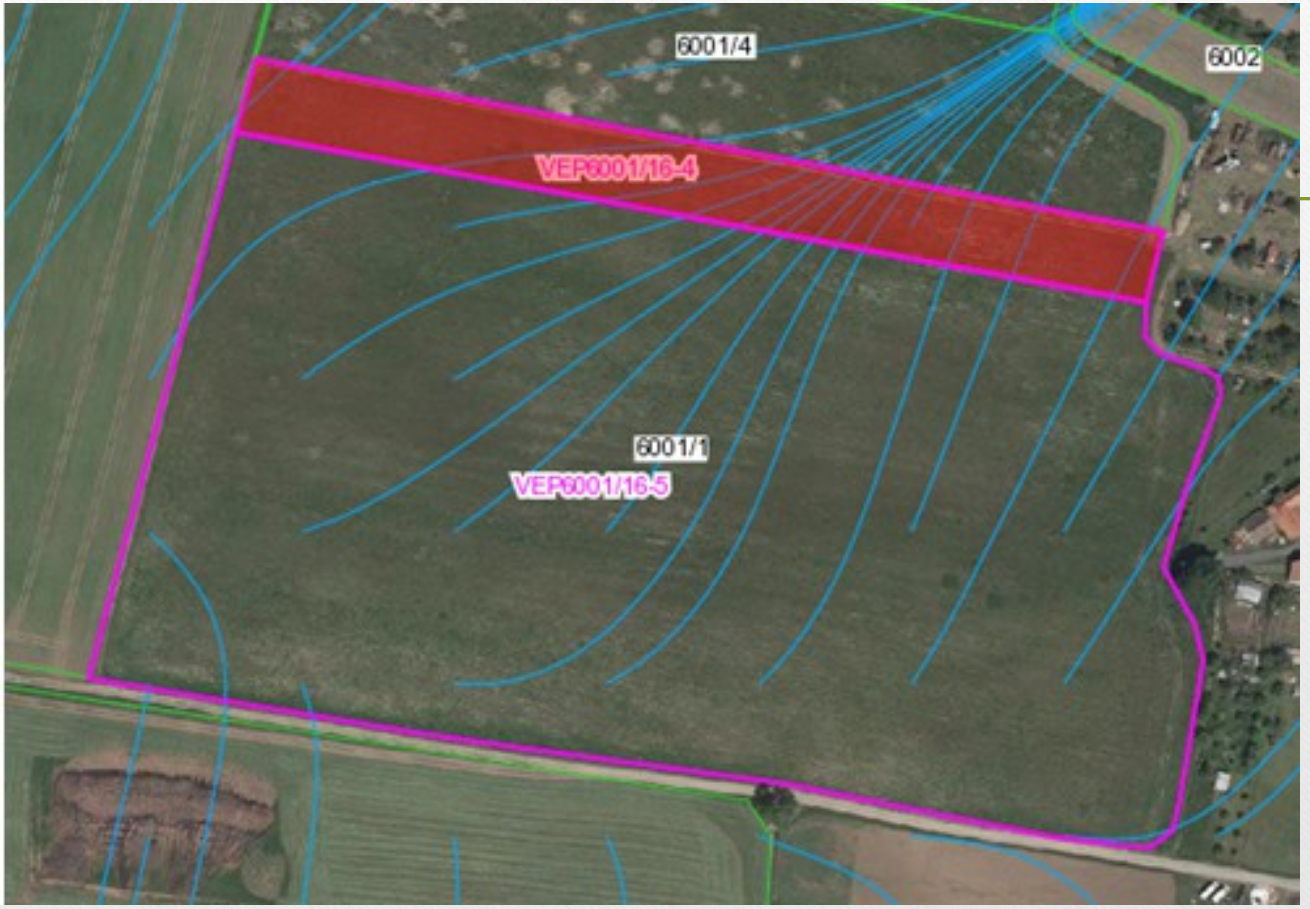

Příklad ochranného pásu - dvojitý

Obsev splnil podmínky ochr. pásu

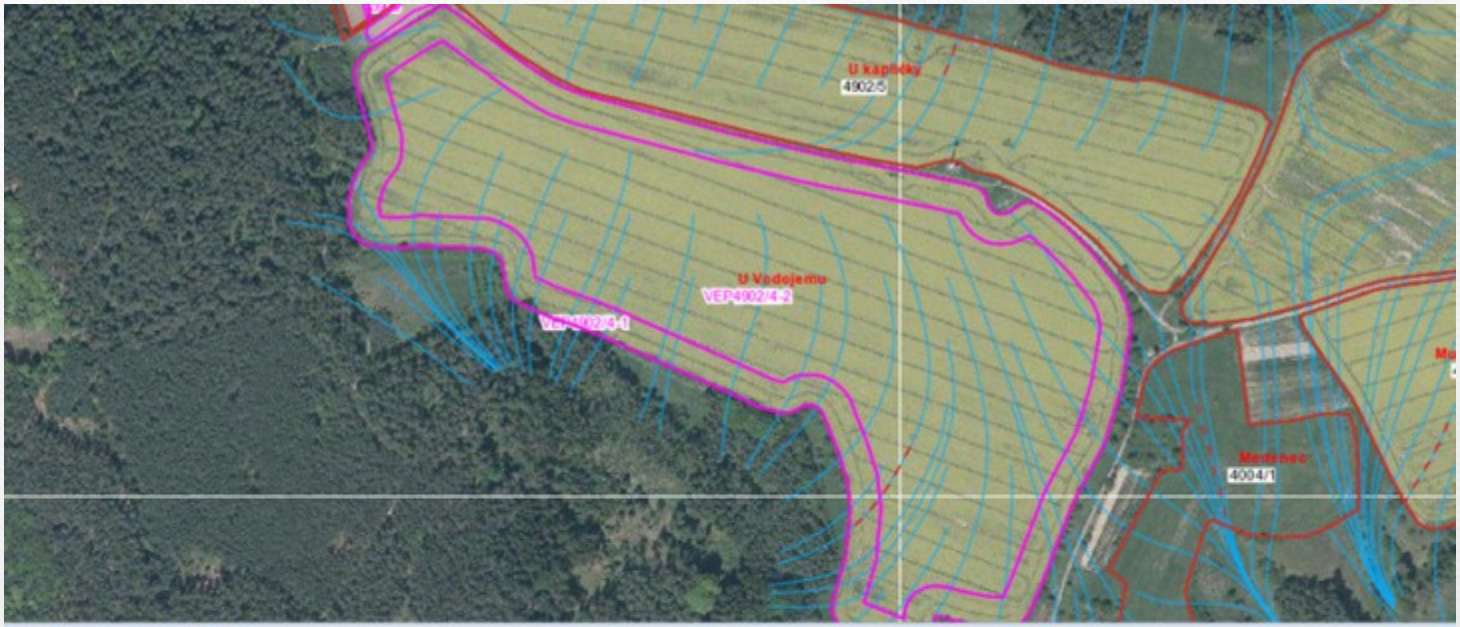

Kontrola protierozních opatření

DPB: 4902/4 (690-0980) Kultura: standardní orná půda

Testované zákresy: Erozní pozemky Výměra: 14.12 ha

Datum: 29.11.2018

Znovu načíst

	Č.	Název/kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce plodiny	Vým.	EO zákresu	Skupina plod.	EO skupiny	Potřeba POT	POT uplatněné	Výsledek kontroly
⊞	1	VEP4902/4-1	Ano	Ječmen jarní	SOF	4,34	NEO			Ne	-	Podmínky splněny
⊟	2	VEP4902/4-2	Ano	Kukuřice na siláž	NOF	9,78	MEO			Ano	Ano	Podmínky splněny

- Zakládání porostu do ochr. plod. nebo rostlin. zbytků ☐
- Strip-till ☐
- Aplikace organické hmoty do půdy ☐
- Podsev jetelovin/trav (jen SEO) ☐
- Obsev ☐
- Ochranný pás ☑
- Zakládání porostu po vrstevnici (jen MEO) ☐

Setí/sázení po vrstevnicích

- Tuto POT lze realizovat pouze na DPB s výměrou do 35 ha a pouze při pěstování plodin s NOF.
- ZÁKLADNÍ RIZIKO: **Řádky porostu musí být vedeny ve směru vrstevnic, přičemž tolerována bude odchylka od vrstevnice do 30°.**
- Tato max. tolerovaná odchylka nemusí být dodržena na souvratích, a to maximálně v šířce 20 m od okraje souvislé plochy plodiny s NOF.
- NEŽ TUTO POT POUŽIJETE, PROVĚŘTE, ŽE NENÍ K DISPOZICI JINÁ BEZPEČNĚJŠÍ !!!
- ODKLON OD VRSTEVNIC MUSÍ BÝT DOSAŽEN NA CELÉ PLOŠE PĚSTOVANÉ PLODINY !!!

Příklad zdánlivě vhodného DPB k setí po vrstevnicích

Příklad z praxe: Na DPB kategorie MEO s výměrou 12,12 ha je pěstována slunečnice ve směru vrstevnic. POT lze považovat za rizikovou, neboť bez vhodných technologií nelze garantovat maximální odklon od vrstevnice do 30°.

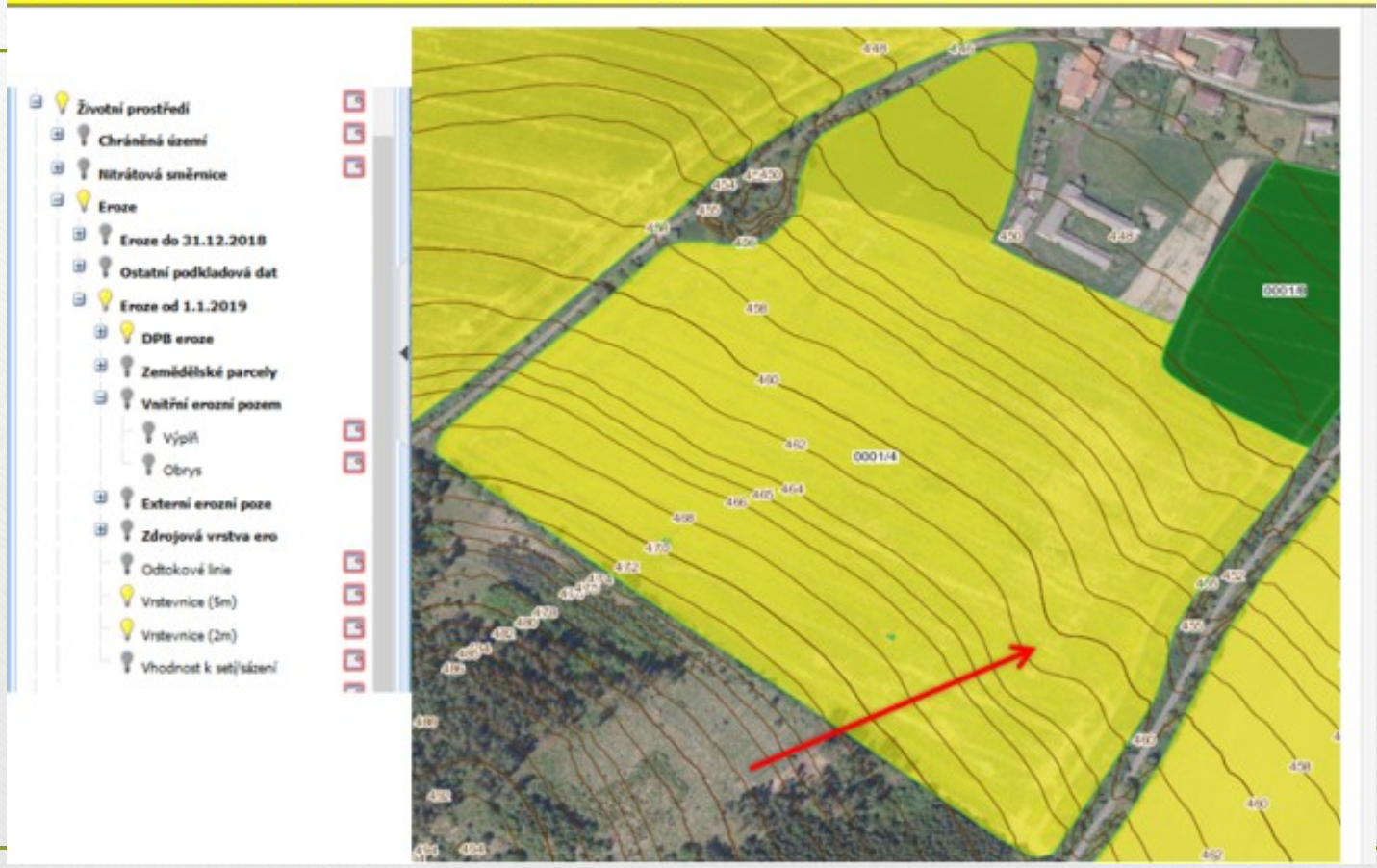

Technologie závislé na způsobu pěstování

Aplikace organické hmoty do půdy

- Při zakládání porostů plodin se SOF nebo s NOF je v rámci agrotechnického postupu v příslušném hospodářském roce) provedeno zapravení tuhých organických hnojiv nebo tuhých statkových hnojiv vznikajících jako vedlejší produkt při chovu hospodářských zvířat **v minimální dávce 25 tun na hektar.**
- **Statková hnojiva z chovu drůběže pro splnění této podmínky nelze využít**
- lze realizovat **na podzim i na jaře** před zasetím/sázením plodiny
- Mezi tuhá organická hnojiva vznikajících jako vedlejší produkt při chovu hospodářských zvířat patří **separát z digestátu a kompost.**
- Mezi tuhá statková hnojiva vznikajících jako vedlejší produkt při chovu hospodářských zvířat **patří hnůj a separát z kejdy**.

Zakládání porostu do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků

- Při zakládání porostů plodin **se SOF** platí podmínka dodržení **minimálně 30 % pokryvnosti** půdy rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu, přičemž po vzejití porostu musí být povrch půdy pokryt rostlinnými zbytky.
- Při zakládání porostů plodin **s NOF** platí podmínka dodržení **minimálně 20 % pokryvnosti** půdy rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu, přičemž do 30. června musí být zachována ještě minimální 10 % pokryvnost půdy rostlinnými zbytky a po 1. červenci musí být povrch půdy pokryt rostlinnými zbytky.

Setí s využitím Strip – till technologie

- Strip-till je způsob pěstování plodin kombinující setí do pásů zpracované půdy a ponechání neoseté části půdy bez zpracování.
- Při zakládání porostů plodin metodou strip-till platí podmínka, že **šíře zpracovaných pásů půdy nepřesáhne 30 cm** a plošný podíl nezpracované půdy **bude min. 60 % plochy pozemku**. Na nezpracované půdě se dále hodnotí pokryvnost půdy rostlinnými zbytky. Parametry pokryvnosti jsou stejné jako při zakládání porostu do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků.
- Pásy nezpracované půdy musí být ve stejném směru jako pásy zpracované půdy. Platí doporučení (nekontroluje se v rámci hodnocení plnění podmínky), že optimálně by pásy měly vést ve směru vrstevnic.

Podrývání

- Tato POT se týká ze skupiny plodin **se SOF jen řepky** a ze skupiny plodin **s NOF pouze cukrovky**.
- Při zakládání porostu řepky olejné je provedeno podrytí (prokypření) půdního profilu do hloubky minimálně 25 cm s maximálním rozchodem pracovních nástrojů (rýh) 1 m.
- Při zakládání porostu cukrovky je provedeno podrytí (prokypření) půdního profilu do hloubky minimálně 35 cm s maximálním rozchodem pracovních nástrojů (rýh) 1 m.
- Platí doporučení (nekontroluje se v rámci hodnocení plnění podmínky) provést podrývání ve směru vrstevnic.

Ostatní PO technologie

Odkameňování

- Tato POT se týká pouze plodin ze skupiny plodin s NOF.
- Před založením porostu plodiny s NOF musí být provedeno rýhování, separace hrud a kamene a teprve poté setí/sázení do odkameněné půdy. Současně platí, že mezi jednotlivými dvojřádky je prostor, kam byly separátorem uloženy kameny a hroudy.
- Platí doporučení provést tuto POT v kombinaci s důlkováním a hrázkováním v brázdách na povrchu hrůbků.

Pěstování s podsevem jetelovin, trav, jetelotrav

- Tato POT se týká pouze řepky a ostatních obilovin ze skupiny plodin se SOF.
- Podsev jetelovin, trav nebo jetelotrav musí být založen nejpozději při setí hlavní plodiny.

Pěstování luskoobilných směsí

- Tato POT se týká pouze bobu setého a sóji ze skupiny plodin s NOF.

Základní postupy kreslení v LPIS

Aktivaci režim kreslení lze provést dvěma způsoby

Aktivace kreslících nástrojů v LPIS

a) ikonkou pod mapou:

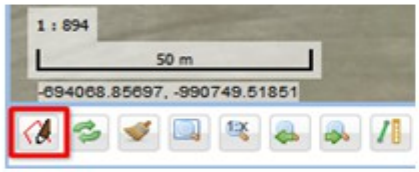

b) kliknutím do mapy na DPB pravým tlačítkem myši a volbou *Aktivovat kreslení*:

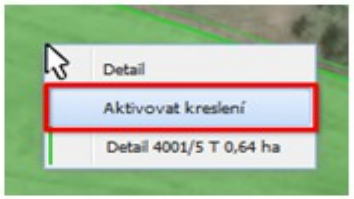

- Následně se otevře panel s přednastaveným typem Pracovní zákres – podtyp Vnitřní erozní pozemek – vnitřní = „vcucávací“, tj. automaticky se ořezává hranicemi DPB a navíc se ořezává již o další zakresy VEP

Typy zákresů

Všechny zákresy je možné exportovat do SHP. Pro normální práci v LPIS se používají 3 typy zákresů

- **Pracovní zákres** = pracovní malůvka, obecně ničemu nevadí, lze exportovat do SHP
- **Zemědělská parcela** = zákres hranic plodiny navázaný na zemědělskou parcelu = od 2019 bude zákres ZP přenášen do jednotné žádosti
- **Díl půdního bloku** = měl by se používat jen tehdy, pokud záměrem kreslení je aktualizovat hranice DPB, jinak může způsobit změnu podlomení návrhu při MA !!

Eroze se napočítává na těchto typech zákresů:

- Pracovní zákres s podtypem vnitřní erozní pozemek (VEP)
- Pracovní zákres s podtypem vnější erozní pozemek (VEP) – neořezává se hranicemi DPB, použije se výjimečne
- Zemědělská parcela

Pracovní zákresy obecně slouží k přípravě – rozmyšlení situace před setím. Zemědělské parcely pak dokumentují již skutečný stav.

Hlavní typy kreslících nástrojů

a. **Nový zákres kreslením ( ) – „tužtička“**
b. **Vytvoření pásma podél hranice ( ) – „souvratítko“**
c. **Nástroj „Traktor“ ( )**
d. **Nový zákres ze souřadnic ( )**

A následně je nezbytné zvládnout alespoň **editaci** už uloženého zákresu.

Postup kreslení s využitím „tužtičky“

Základní pravidlo – vždy kreslíme s „přesahem“ a přesně kreslíme vnitřní hranici

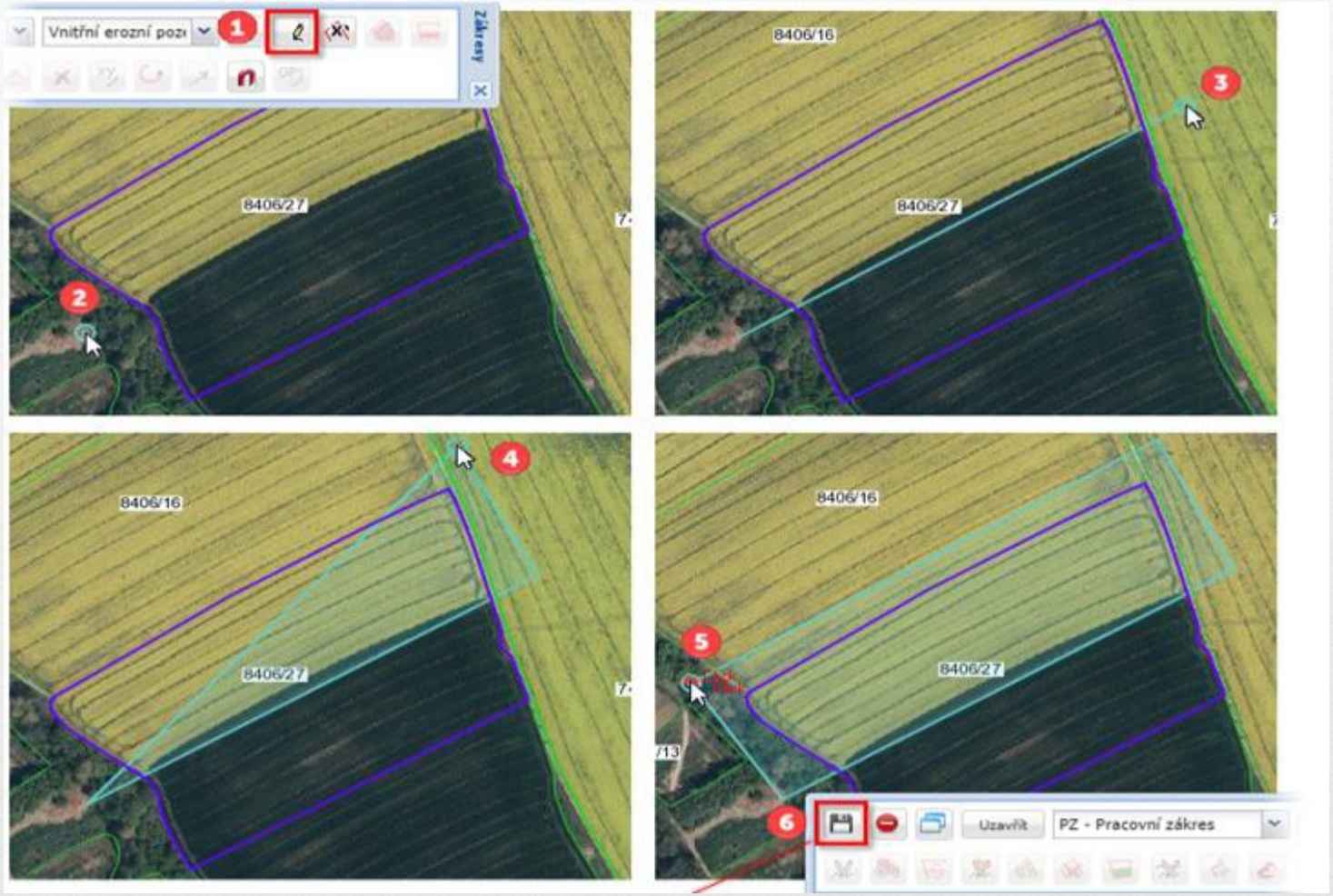

Následný zákres VEP kreslíme vždy s přesahem vůči původním VEP – „vcucne“ se

Postup kreslení následného VEP

Automatické ořezávání VEP (proti existujícím VEP) lze v případě potřeby vypnout po kliknutí na ozubené kolečko na panelu kreslení.

Vytvoření pásma podél hranice („souvratítko“)

Nástroj souvratítka obecně funguje tak, že vytváří pásmo podél označené hranice libovolného zákresu

Pravidla chování:

- Startovní a koncový bod se umísťuje **ve směru hodinových ručiček**
- Má-li být pásmo vytvořeno dokola celého pozemku, pak se zadá pouze startovní bod a konečný se nechá prázdný
- Volí se šíře pásma
- Stanoví se, zda má vzniknout pásmo vnější nebo vnitřní – vnitřní je přednastavené – vznikne klasická souvrať „dovnitř“.
- Vnější pásmo použiji, když vedle již vytvořeného pozemku chci vytvořit další pozemek o určité šířce !

Vnitřní pásmo kolem celého DPB = základ

Pro vytvoření pásu kolem dokola není nutné vybírat body.

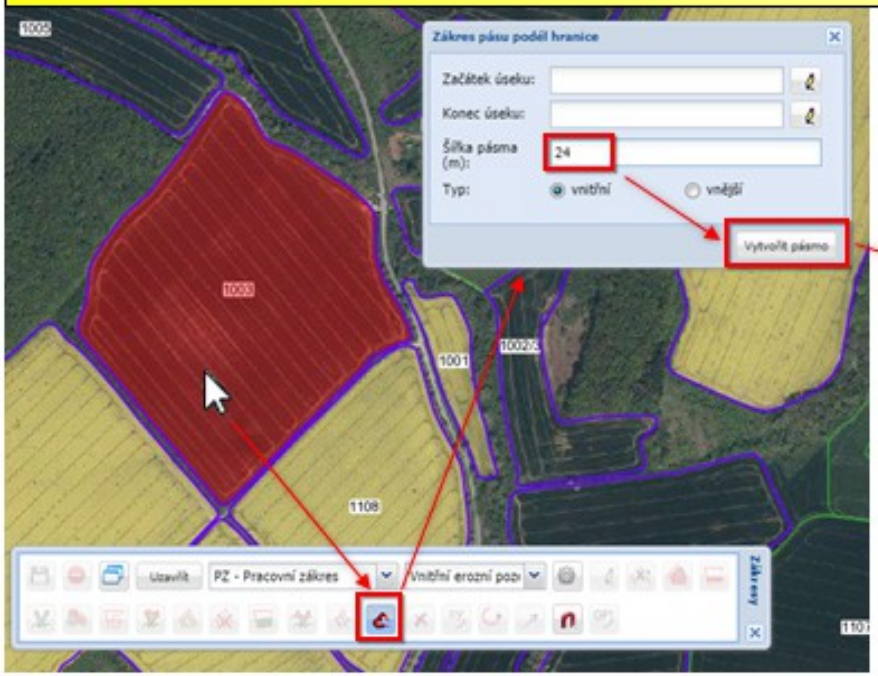

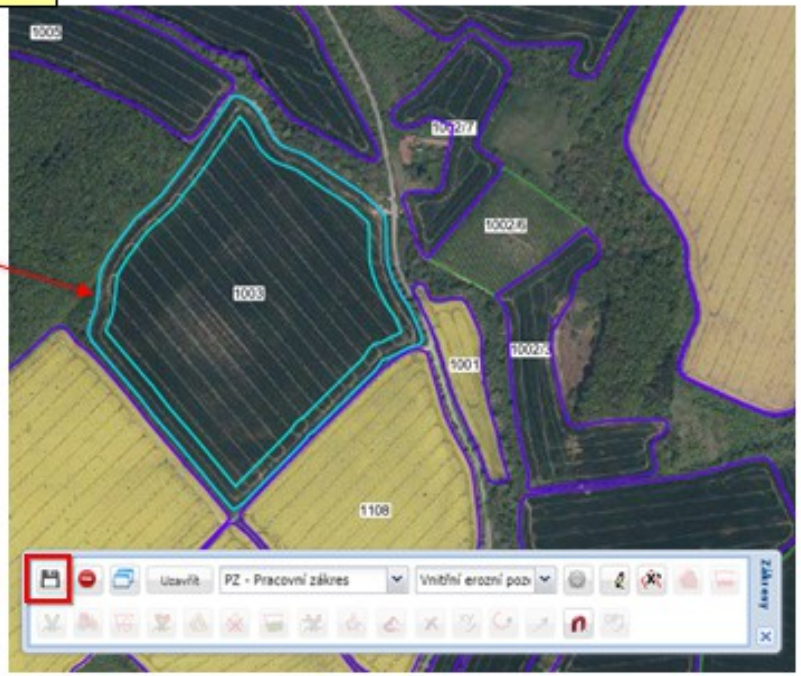

Vnitřní pásmo kolem části DPB = základ pro ochranný pás

Body je nutné označit po směru hod. ručiček.

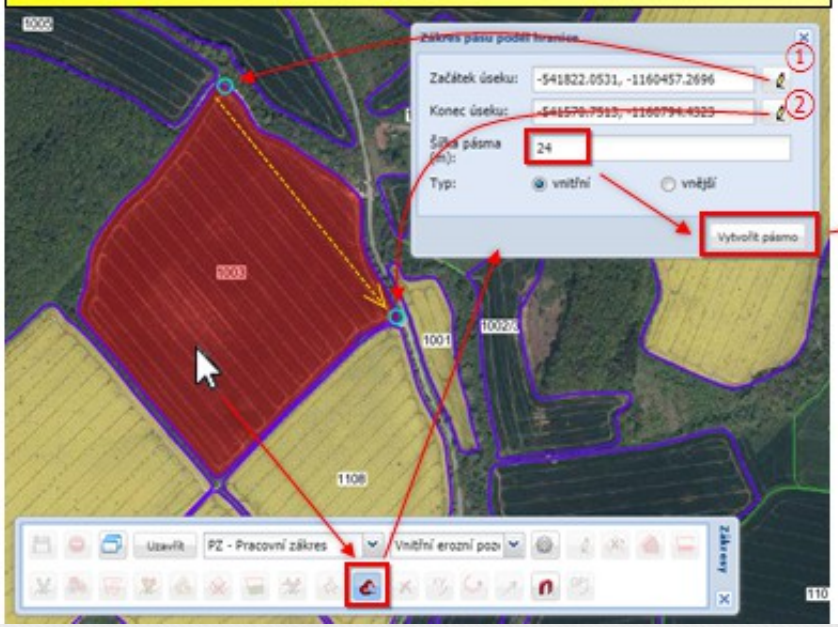

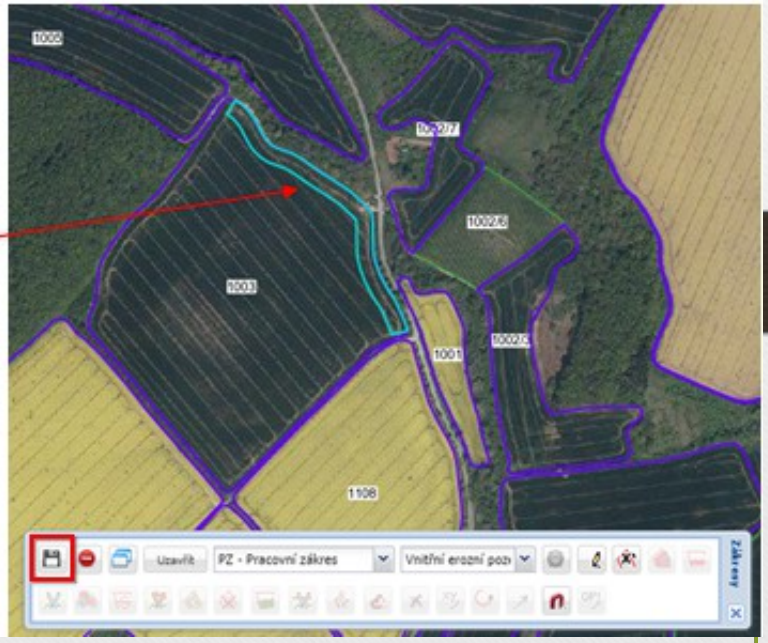

Vnější pásmo kolem části DPB = vytvoření pozemku o šíři např. 200 metrů nad prvotním ochranným pásem

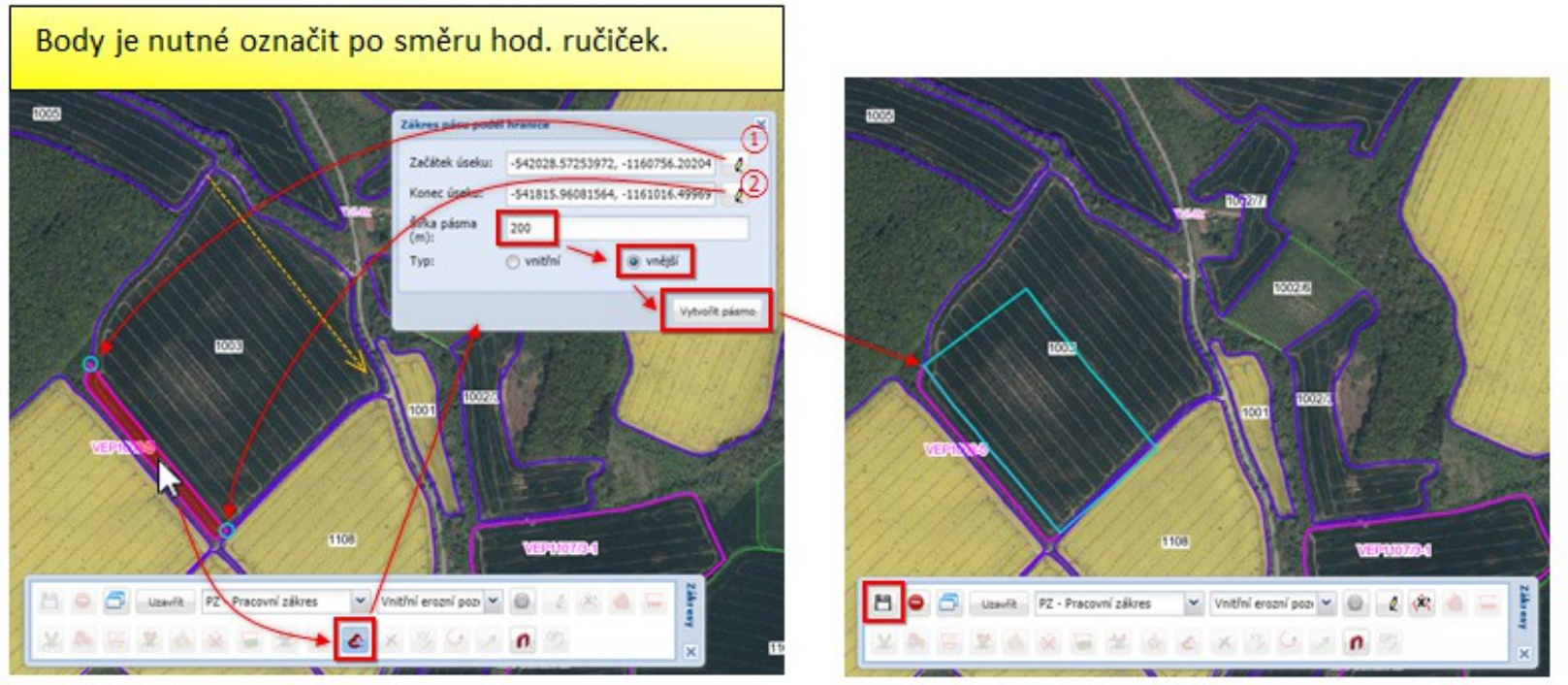

Použití nástroje „traktor“

Nástroj traktoru používám tehdy, pokud chci vytvořit pozemek o určité velikosti nebo šířce od definované hranice tak, aby byla respektována šíře sečky a směr setí = je určen např. pro vytváření 6 ha políček v již připraveném obsevu

Pravidla chování:

- Je nutné definovat „vodící linii“ – V případě přímky doporučuji volit „zakreslit“ – u zakroucených hranic pak „převzít“
- Definuje se šíře metrů sečky, v jejichž násobku se bude vytvářet konečný zákres
- Zvolí se maximální výměra (pozn: bude doplněna i šíře)
- Zvolí se, zda má buffer vznikat na jednu či obě strany vodící linie

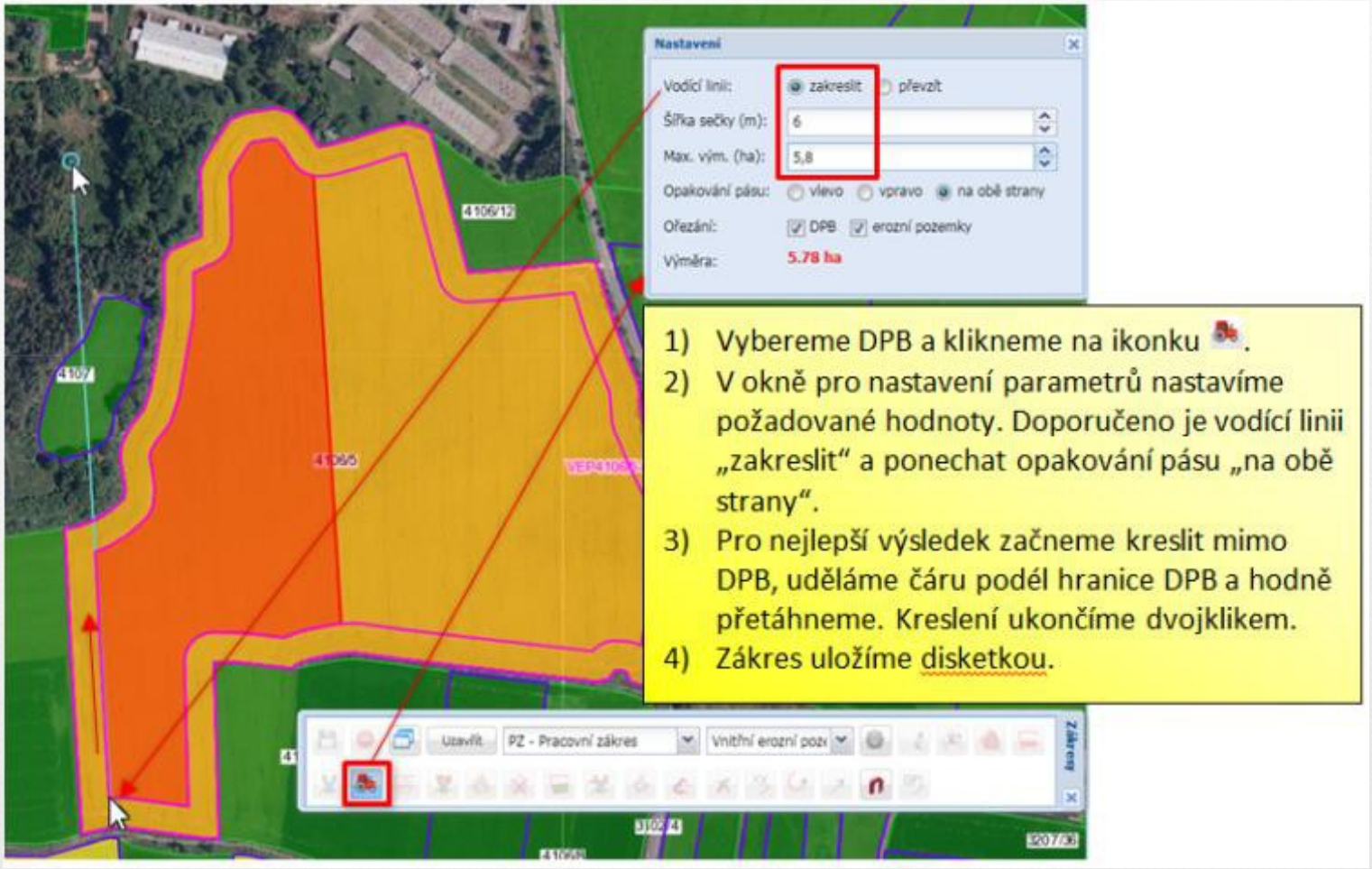
Nastavení
Vodící linii:
zakreslit
převzít
Šířka sečky (m):
6
Max. vým. (ha):
5,8
Opakování pásu:
vlevo
vpravo
na obě strany
Ořezání:
DPB
erozní pozemky
Výměra:
5.78 ha
4106/12
4107
4106/5
Uzavřít
PZ - Pracovní zákres
Vnitřní erozní poz
Zákresy
1) Vybereme DPB a klikneme na ikonku .
2) V okně pro nastavení parametrů nastavíme požadované hodnoty. Doporučeno je vodící linii „zakreslit“ a ponechat opakování pásu „na obě strany“.
3) Pro nejlepší výsledek začneme kreslit mimo DPB, uděláme čáru podél hranice DPB a hodně přetáhneme. Kreslení ukončíme dvojklikem.
4) Zákres uložíme disketkou.

Vytvoření zákresu ze souřadnic

Postup: kliknete na ikonku a vložíte souřadnice nebo nahrajete soubor SHP.

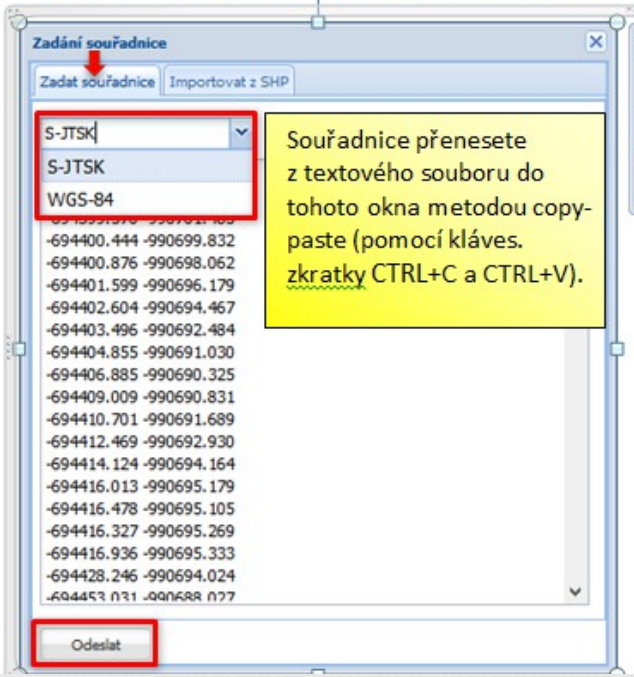

Souřadnice přenesete z textového souboru do tohoto okna metodou copy-paste (pomocí kláves. zkratky CTRL+C a CTRL+V).

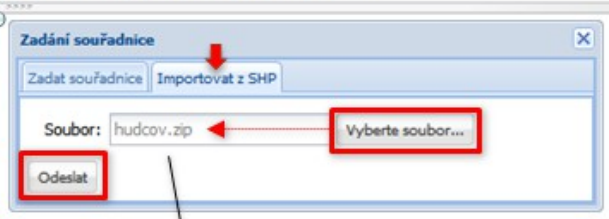

Chcete-li importovat zákres z SHP, příslušné soubory formátu „shapefile“ zabalené v archivu ZIP nahrajete na záložce „Importovat z SHP“.

Smazání zákresu – existuje řada možností z nich jsou 2 doporučené

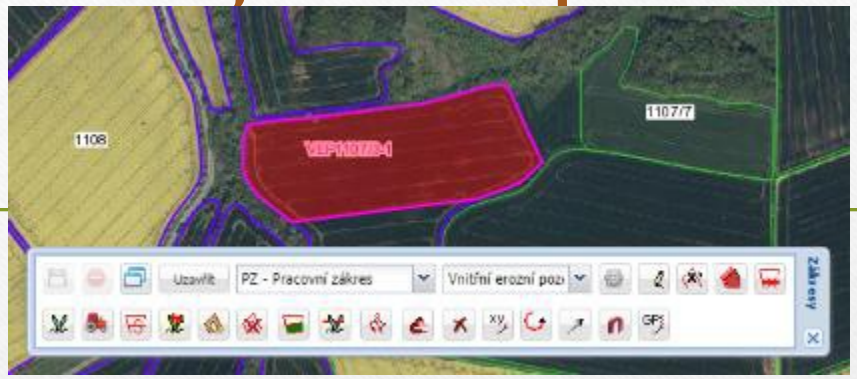

1. Z mapy: kliknutím v mapě vyberete zákres a poté kliknete na ikonku

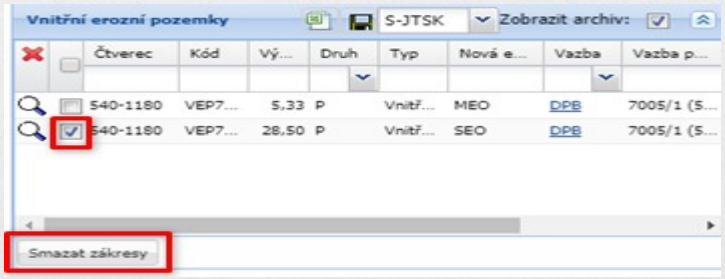

Smazání zákresu – existuje řada možností z nich jsou 2 doporučené

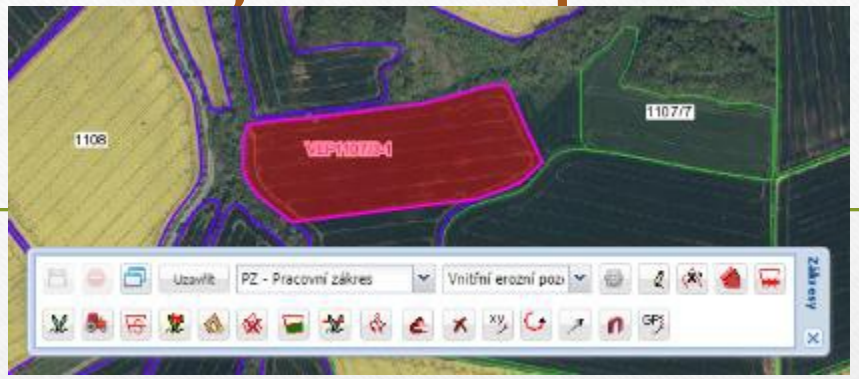

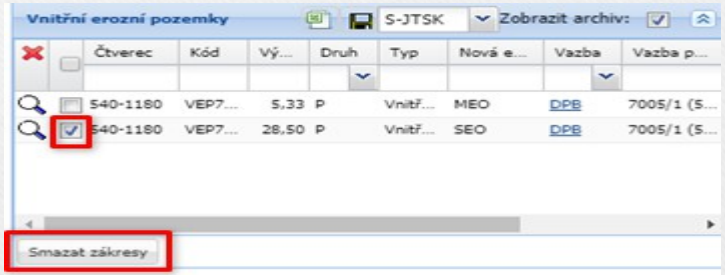

1. Z pravého panelu: v detailu DPB na záložce Nová eroze (nebo na záložce Pracovní zákresy) vyberte zákres zatržítkem a stiskněte tlačítko „Smazat zákresy“

Kontrola správnosti řešení eroze

Existují dvě základní varianty:

1. Kontrola přes připravené erozní pozemky
2. Kontrola přes zemědělské parcely

Do budoucna se předpokládá:

3. Kontrola v rámci předtisku žádosti o dotace

Jak spustit kontrolu správnosti „eroze“?

Kontrola spustíme:

1. Z detailu erozního pozemku
2. Z detailu DPB/záložka Nová eroze
3. Z detailu Zemědělské parcely

Předpokladem úspěšné kontroly je:

1. Na všech pozemcích je zadána plodina
2. Celý DPB je pokryt zákresy erozních pozemků či parcel
3. Mezi zákresy neexistují vzájemné překryvy

Zadání plodiny a technologie na DPB

Na detailu erozního pozemku lze zadat:

1.Plánovanou plodinu (je nutné pro kontrolu)

2.Plánovanou půdoochrannou technologii vyplývající ze „způsobu“ pěstování (např. Aplikace statkového hnojiva, strip-till apod.)

POZOR na tomto místě se nezadává POT typu obsev nebo ochranný pás – tyto se odvozují ze zákresu !!

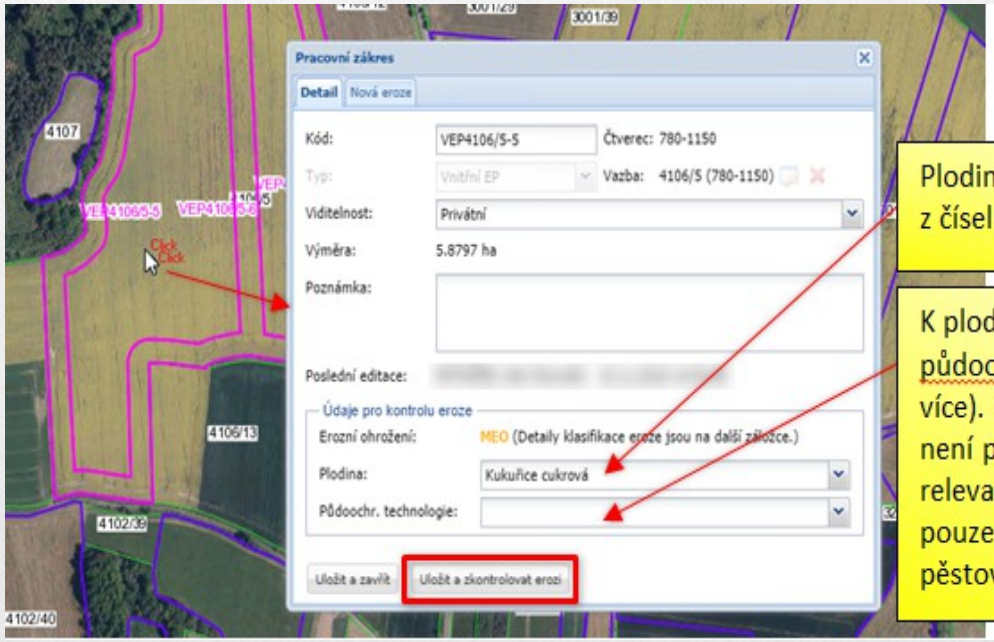

Plodina se zadává pomocí našeptávače z číselníku plodin EPH.

K plodině lze zadat také půdoochrannou technologii (jednu či více). Pro spuštění kontroly eroze to není povinné. Nabízí se pouze POT relevantní pro zvolenou plodinu a pouze POT závislé na způsobu pěstování plodiny.

Principy kontroly eroze v LPIS 1

- Kontrola je řešena v samostatném okně **s přehledem dílčích pozemků v rámci DPB** = vždy se kontroluje celý DPB.
- Kontrola se spouští tlačítkem **„Zkontrolovat erozi“.**
- Nejdřív se kontroluje splnění **předpokladů pro úspěšné vyhodnocení** – pokud nemá některý pozemek plodinu nebo chybí zákres, kontrola je zastavena a uživatel je vyzván k opravě.

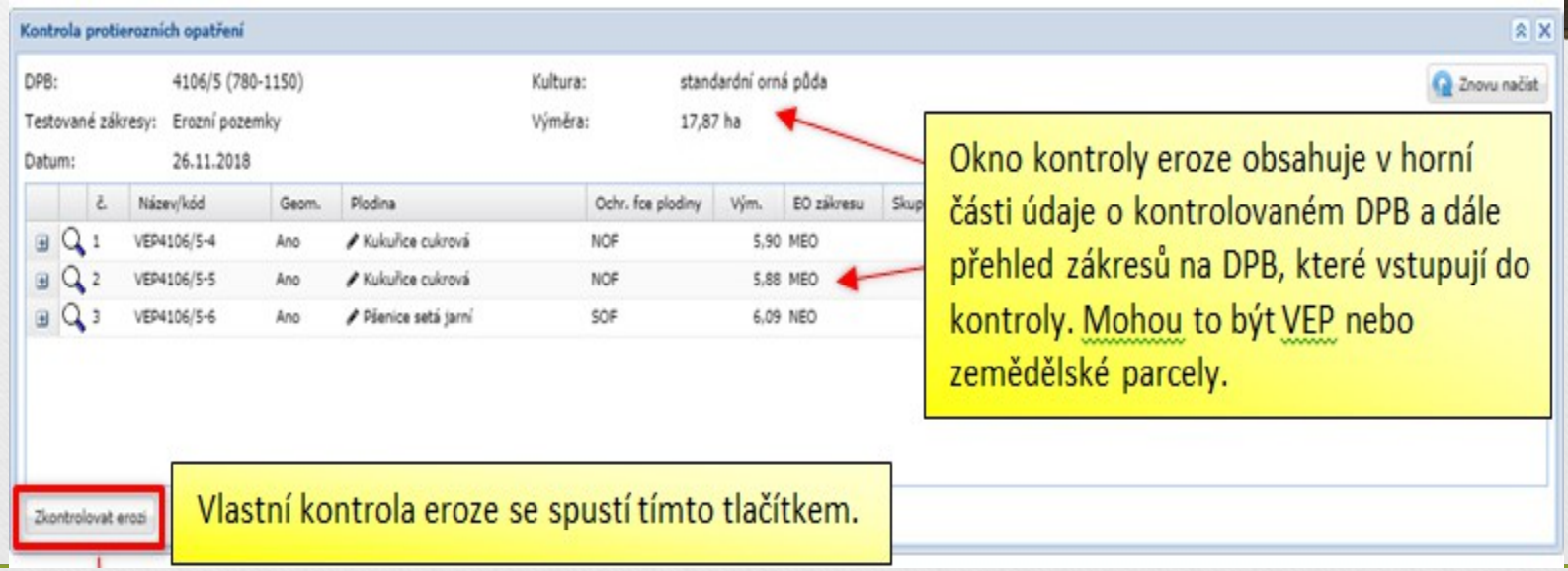

Principy kontroly eroze v LPIS 2

- Další krok je tzv. **kontrola sousedních plodin se shodnou erozní funkcí (SOF a NOF)**. Pokud není mezi plodinami se shodnou erozní funkcí jiná plodina o šíři plochy alespoň 22 m, vytvoří se **skupina plodin se shodnou ochrannou funkcí. K této skupině pak systém napočte erozní ohroženost, která se v následném testu použije místo erozní ohroženosti jednotlivých zákresů.!!**
- Uživatel je o vzniku skupiny informován ve výpisu testů a v přehledu zákresů ve sloupci „Skupina plod.“

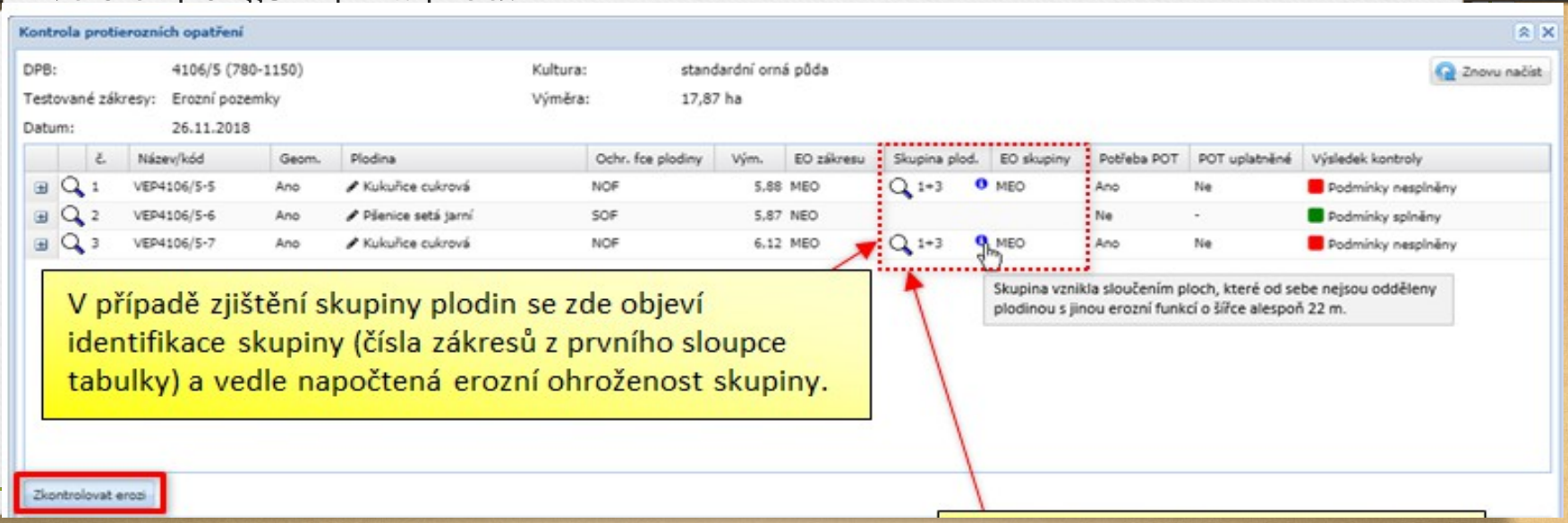

Principy kontroly eroze v LPIS 3

Zobrazení skupiny pozemků vzniklé sloučením nedostatečně oddělených zákresů

č.	Název/kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce plodiny	Vým.	EO zákresu	Skupina plod.	EO skupiny	Potřeba POT	POT uplatněné	Výsledek kontroly
1	VEP4106/5-5	Ano	Kukuřice cukrová	NOF	5.88	MEO	1+3	MEO	Ano	Ne	Podmínky nesplněny
2	VEP4106/5-6	Ano	Pšenice setá jarní	SOF	5.87	NEO			Ne	-	Podmínky splněny
3	VEP4106/5-7	Ano	Kukuřice cukrová	NOF	6.12	MEO	1+3	MEO	Ano	Ne	Podmínky nesplněny

Skupina vznikla sloučením ploch, které od sebe nejsou odděleny plodinou s jinou erozní funkcí o šířce alespoň 22 m.

V případě zjištění skupiny plodin se zde objeví identifikace skupiny (čísla zákresů z prvního sloupce tabulky) a vedle napočtená erozní ohroženost skupiny.

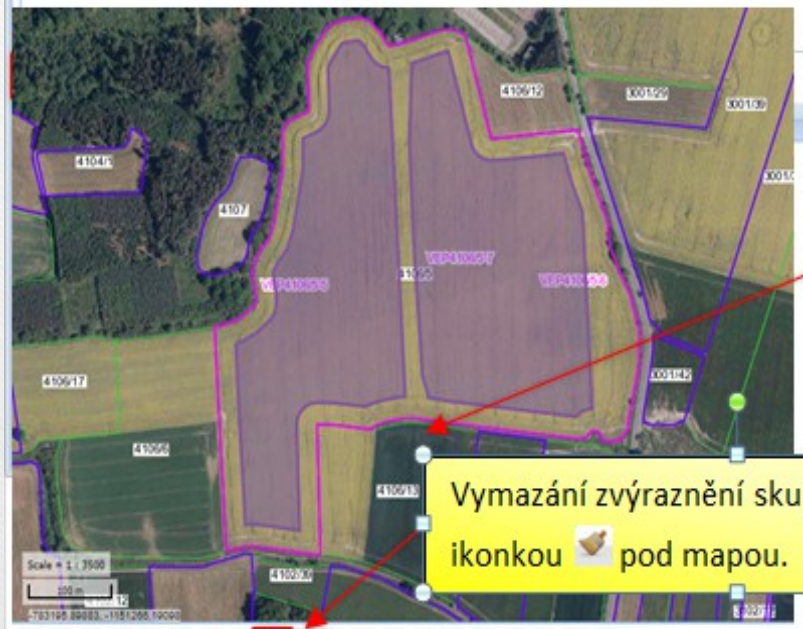

Skupinu si lze zazoomovat v mapě pomocí zobrazené lupy. Skupina se v mapě zvýrazní fialovou barvou v dočasné pracovní vrstvě.

Vymazání zvýraznění skupiny lze provést ikonkou pod mapou.

Principy kontroly eroze v LPIS 4

Následuje vyhodnocení potřeby půdoochranných technologií (POT).

- Pro zákresy s erozní ohrožeností NEO je (bez ohledu na plodinu) vždy vyhodnocena **Potřeba POT = Ne**.
- U zákresů s erozní ohrožeností **MEO** je ověřena plodina – pokud je pěstována plodina typu SOF/VOF, je vyhodnocena **Potřeba POT = Ne**. Jestliže je pěstována plodina typu **NOF**, systém nastaví **Potřeba POT = Ano**.
- U zákresů s erozní ohrožeností **SEO** je vyhodnocena plodina:

a. pokud je pěstována plodina typu **VOF**, je vyhodnocena **Potřeba POT = Ne**,

b. pokud je pěstována plodina typu **NOF**, je vyhodnocena **Potřeba POT = Nelze**.

c. Jestliže je pěstována plodina SOF, systém nastaví **Potřeba POT = Ano**.

Principy kontroly eroze v LPIS 5

Pokud je předchozím testem vyhodnocena potřeba POT u dílčího pozemku, kontrola pokračuje zjištěním, **zda existuje nějaká relevantní POT buď uživatelem zadaná nebo vyhodnocená ze zákresů:**

Výstupem této části kontroly je hodnota ve sloupci **POT uplatněné:**

- **Ano** (zjištěna alespoň jedna relevantní POT),
- **Ne** (žádné relevantní POT nezjištěny)
- **pomlčka** (POT nebyly zjišťovány – nejsou potřeba).

Principy kontroly eroze v LPIS 6

Ukázka potřeby a vyhodnocení půdoochranných technologií:

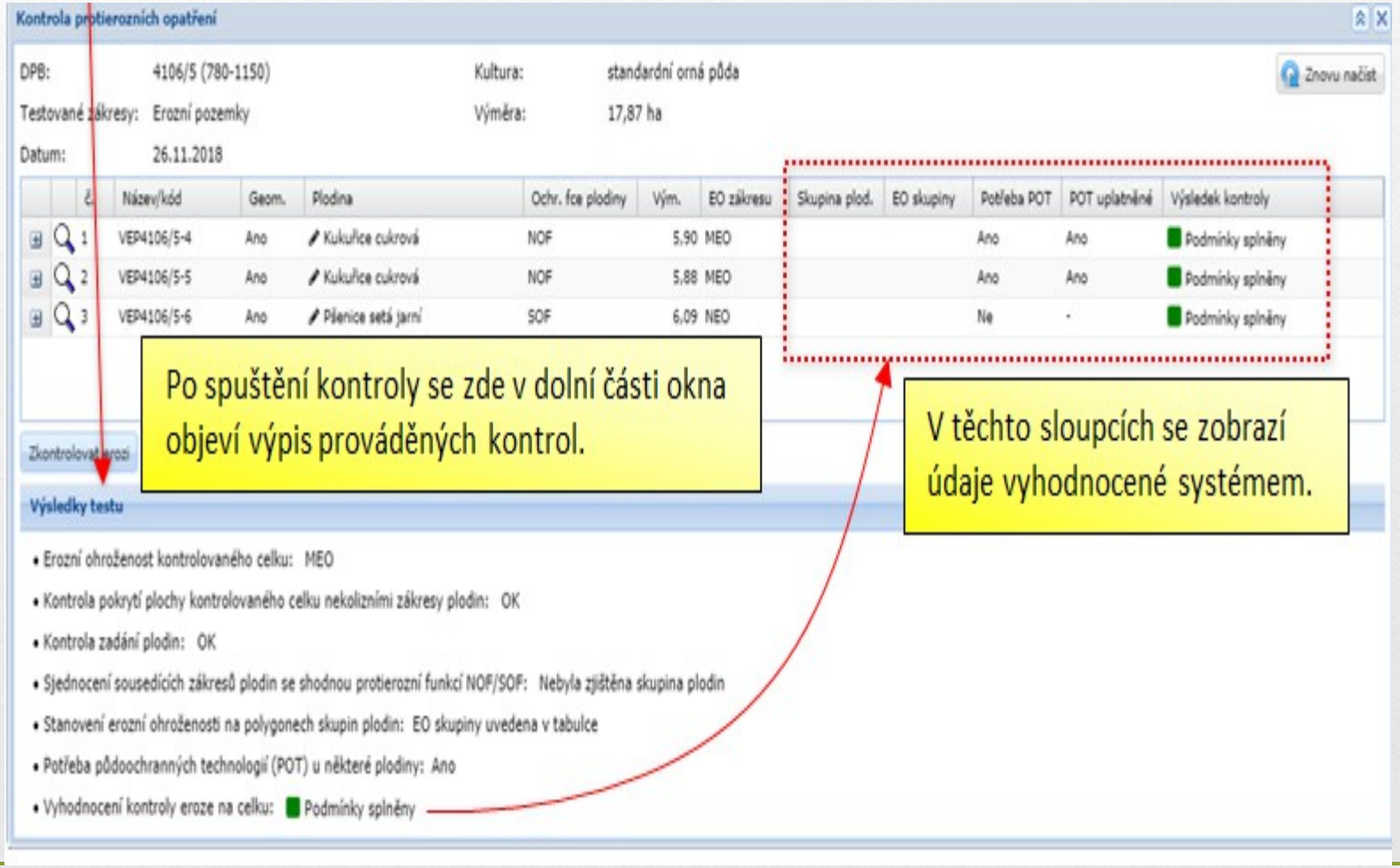

Principy kontroly eroze v LPIS 7

Modifikace a doplnění PO technologií závislých na způsobu pěstování – VŠIMNĚTE SI, ŽE OBSEV, OCHRANNÝ PÁS A SETÍ PO VRSTEVNICI NEJDE ZAŠKRTNOUT !

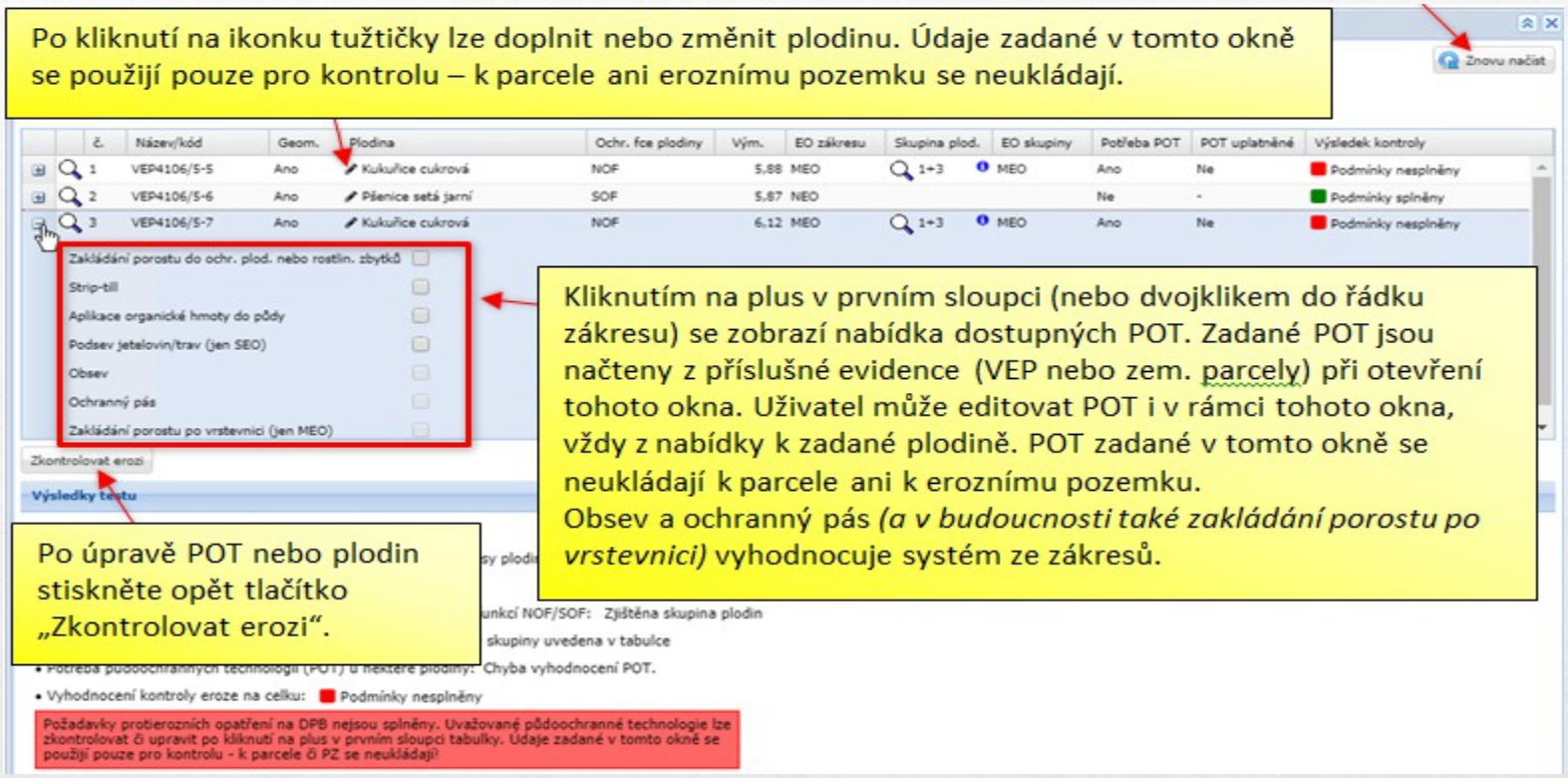

POZOR ZMĚNY PLODIN A TECHNOLOGIÍ PROVEDENÉ V TOMTO OKNĚ SE NEPROPISUJÍ DO DETAILU ZEMĚDĚLSKÉ PARCELY NEBO EROZNÍHO POZEMKU !!!

Kontrola správnosti řešení eroze na zemědělských parcelách

- Kontrolu je možné spustit i pro parcelu s jednou plodinou – netřeba nic kreslit
- V případě více parcel na DPB, nutno kreslit – zákresy zemědělských parcel jsou „vcucávací“, kreslí se shodně jako pracovní zákresy s jedním rozdílem – **je nutné mít otevřený detail parcely se záložkou výměry**
- **POZOR ! Na kreslícím panelu je nutné mít zapnutý typ zákresu Zemědělská parcela**

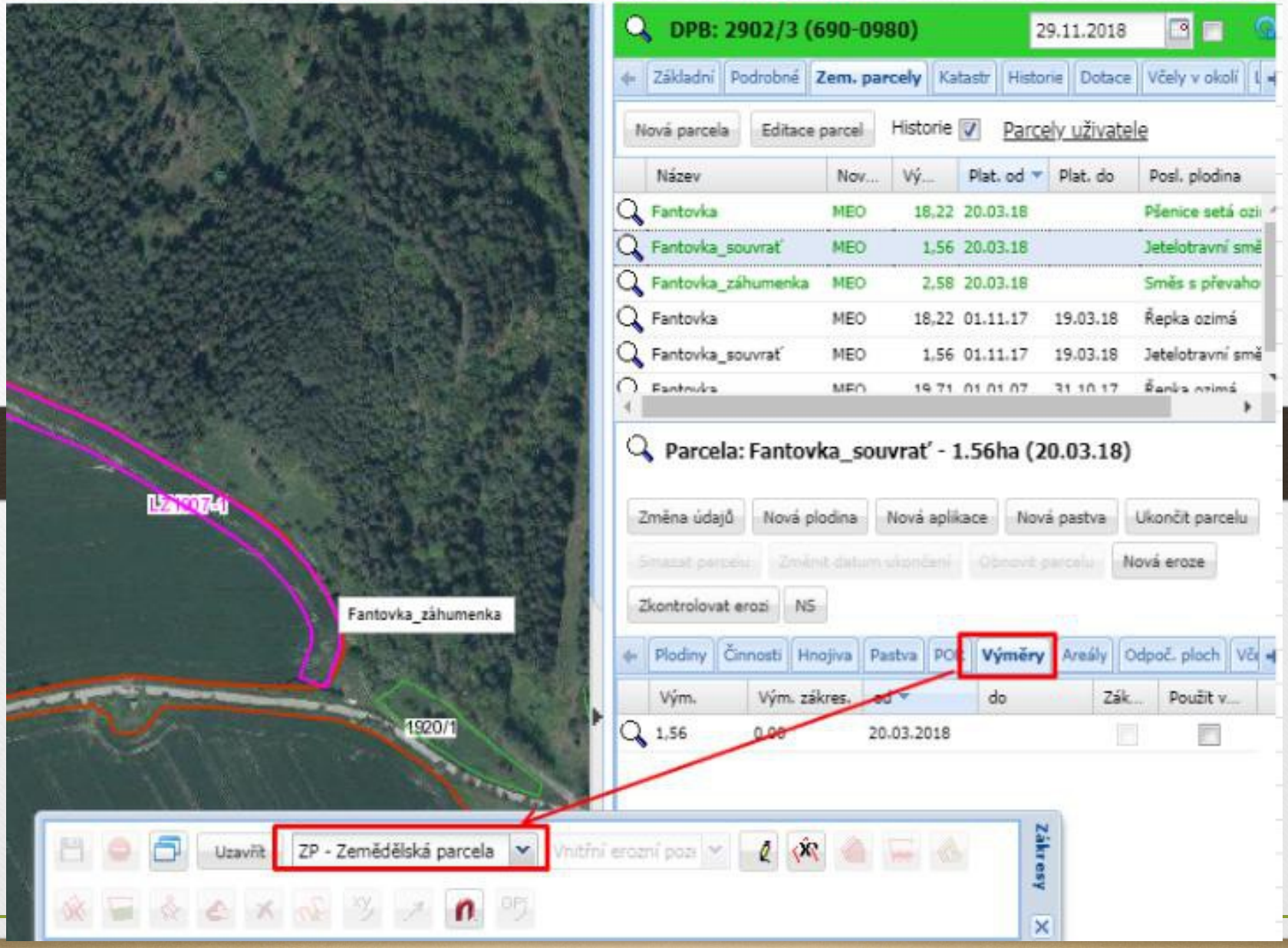
DPB: 2902/3 (690-0980)
29.11.2018
Základní
Podrobné
Zem. parcely
Katastr
Historie
Dotace
Včely v okolí
Nová parcela
Editace parcel
Historie
Parcely uživatele
Název
Nov...
Vý...
Plat. od
Plat. do
Posl. plodina
Fantovka MEO 18,22 20.03.18 Pšenice setá ozi
Fantovka_souvrať MEO 1,56 20.03.18 Jetelotravní smě
Fantovka_záhumenka MEO 2,58 20.03.18 Směs s převaho
Fantovka MEO 18,22 01.11.17 19.03.18 Řepka ozimá
Fantovka_souvrať MEO 1,56 01.11.17 19.03.18 Jetelotravní smě
Parcela: Fantovka_souvrať - 1.56ha (20.03.18)
Změna údajů
Nová plodina
Nová aplikace
Nová pastva
Ukončit parcelu
Nová eroze
Zkontrolovat erozi
NS
Plodiny
Činnosti
Hnojiva
Pastva
Výměry
Areály
Odpoč. ploch
Vým.
Vým. zákres.
od
do
Zák...
Použít v...
1,56
0,00
20.03.2018
Fantovka_záhumenka
1920/1
Uzavřít
ZP - Zemědělská parcela
Záložky

Exporty pozemků pro GPS:

- Individuální erozní pozemky z DPB
- Hromadně za celý subjekt

Export pozemků do GPS – individuální per DPB

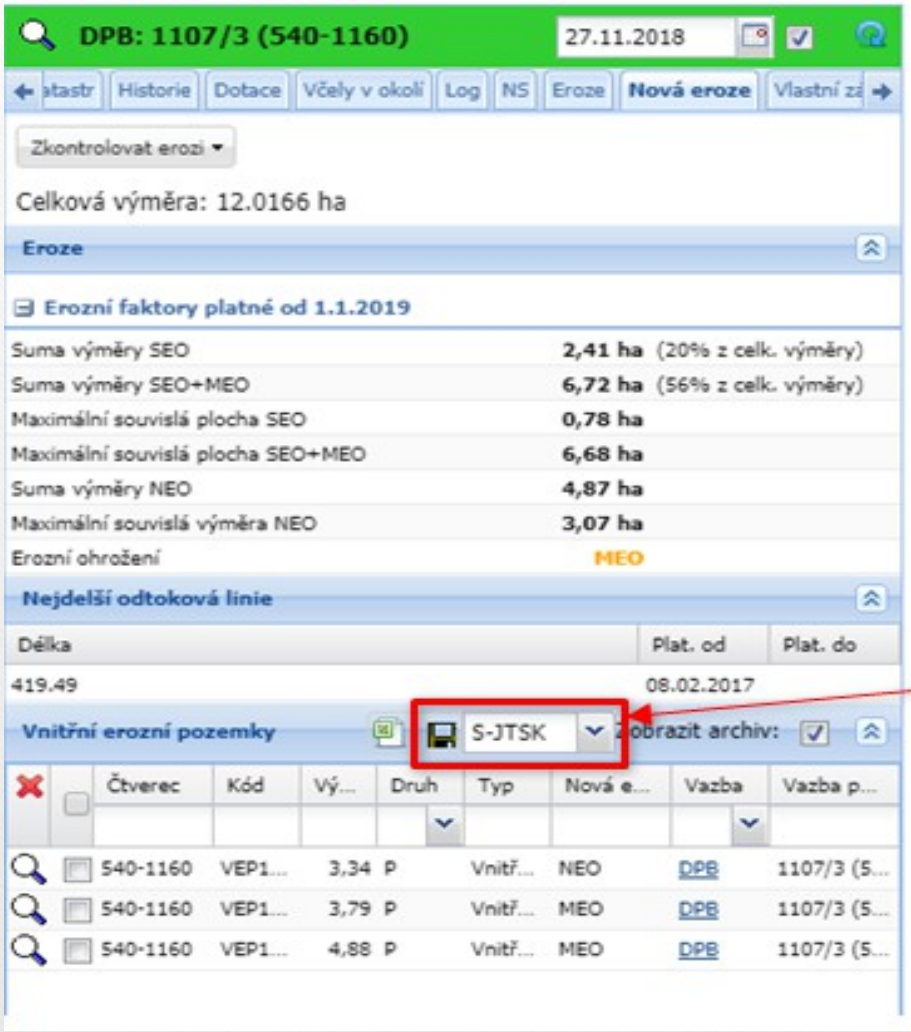

Po kliknutí na ikonku se nabídne soubor ZIP obsahující soubory formátu „shapefile“ se všemi vnitřními eroz. pozemky na DPB.

Export pozemků do GPS – hromadně za subjekt

Okno pro spuštění hromadných exportů za subjekt se otevře tlačítkem „Exporty“ na panelu uživatele.

Tento export je obecnější a umožňuje exportovat nejen pracovní zákresy

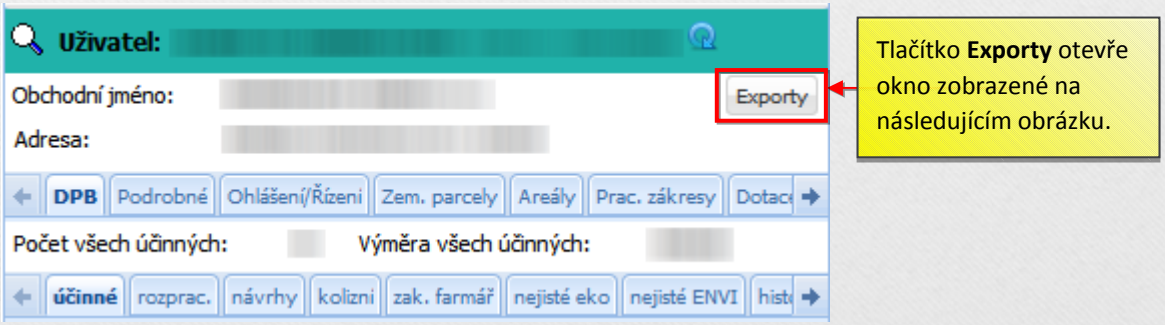

Nový ovládací panel pro exporty

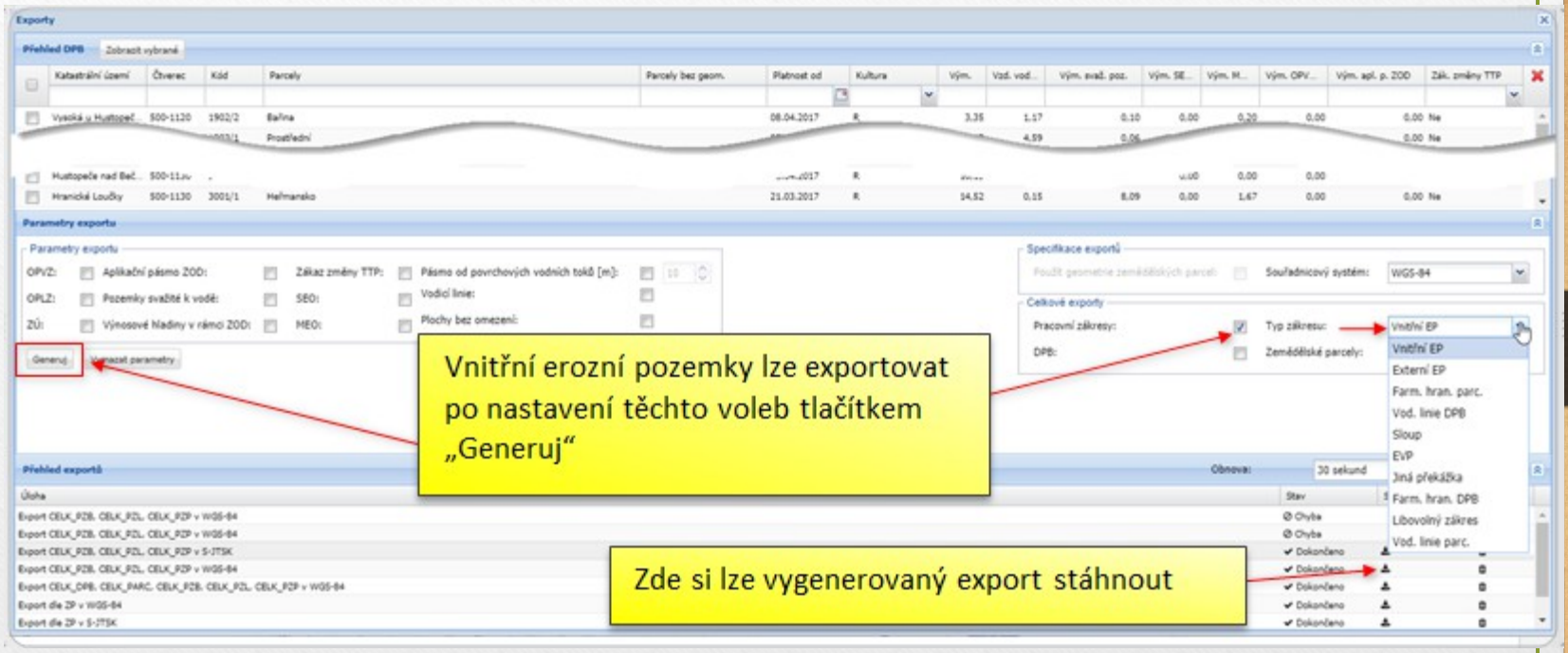

Základní „životní“ situace

1. Prostý obsev s vnitřním pozemkem do 6 ha
2. Obsev s nutným rozdělením uprostřed
   a. Oddělení výměry „od oka“
   b. Oddělení výměry pomocí nástroje traktor
3. Jednoduchý ochranný pás
4. Dvojitý ochranný pás

Detailně viz příručka kapitola 4.2. a 4.3.

Kde nalézt příručky

1. Příručka v novinkách Portálu farmáře
2. Příručka na záložce příručky v LPIS
3. Videa v sekci videonávody na Portálu farmáře

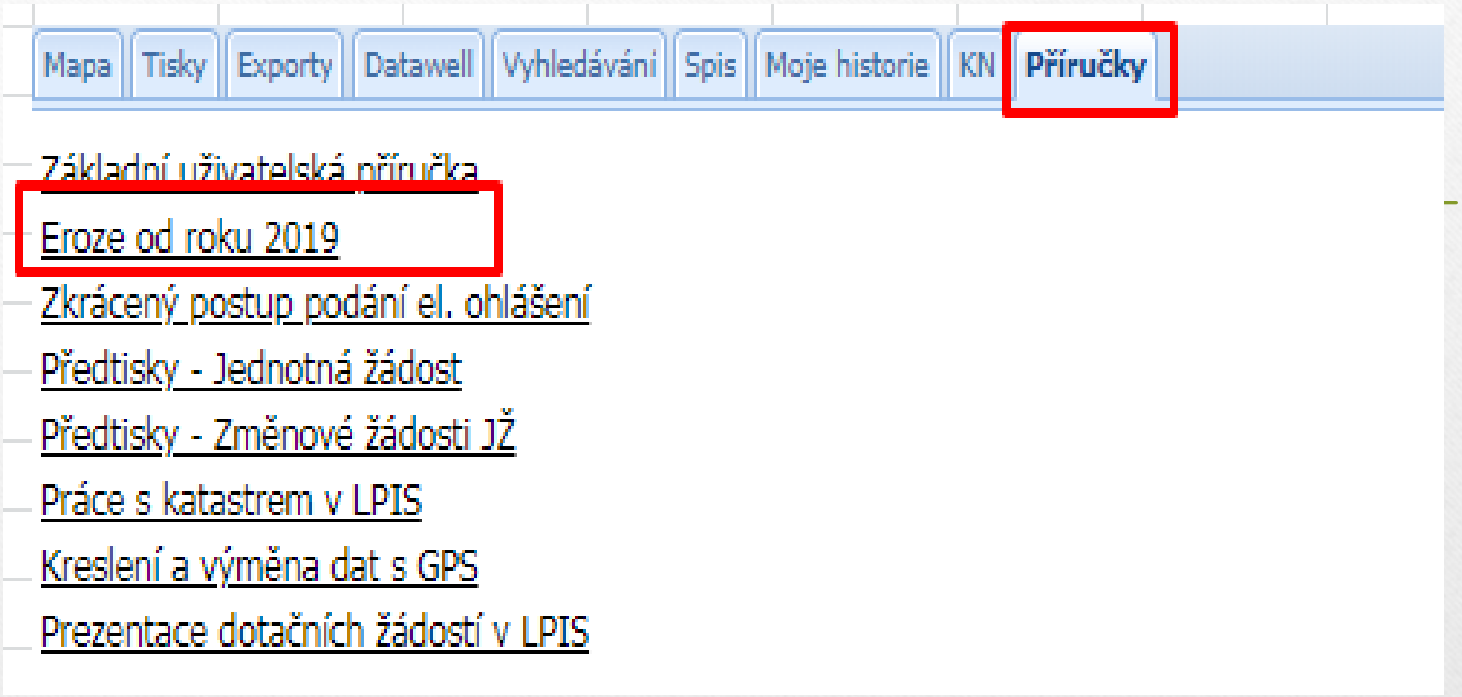
Mapa
Tisky
Exporty
Datawell
Vyhledávání
Spis
Moje historie
KN
Příručky
Základní uživatelská příručka
Eroze od roku 2019
Zkrácený postup podání el. ohlášení
Předtisky - Jednotná žádost
Předtisky - Změnové žádosti JŽ
Práce s katastrem v LPIS
Kreslení a výměna dat s GPS
Prezentace dotačních žádostí v LPIS

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Jaroslava Šamsová
604 205 690
samsova@volny.cz